

**Ocena programowa
Profil praktyczny**

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego
w Lesznie**

Kierunek: Ekonomia

Nazwa ocenianego kierunku studiów: ekonomia

1. Poziom/y studiów: studia I stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne, niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	135	73

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o komunikacji społecznej i mediach	22	12
2.	Nauki o zarządzaniu i jakości	12	7
3.	Nauki prawne	3	2
4.	Psychologia	2	1
5.	Matematyka	7	4
6.	Informatyka	1	0,5
7.	Nauki o zdrowiu	1	0,5

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Zakładane efekty uczenia się dla kierunku

nazwa instytutu:	INSTYTUT GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA PRZESTRZENIĄ	
nazwa kierunku studiów	EKONOMIA	poziom kształcenia: I stopień
profil kształcenia:	praktyczny	tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: licencjat
dziedzina nauki / sztuki		dyscyplina naukowa / artystyczna
Dziedzina nauk społecznych	Ekonomia i finanse: 73 % ECTS – dyscyplina wiodąca	
	Nauki o komunikacji społecznej i mediach: 12 % ECTS	
	Nauki o zarządzaniu i jakości: 7 % ECTS	
	Nauki prawne: 2 % ECTS	
	Psychologia: 1 % ECTS	
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	Matematyka: 4 % ECTS	
	Informatyka: 0,5 % ECTS	
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki o zdrowiu: 0,5%	

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Efekty uczenia się dla kierunku	Odniesienie do charakterystyk I stopnia ²	Odniesienie do charakterystyk II stopnia ³	
			Kod składnika opisu ⁴	Efekty z części I ⁵
WIEDZA: absolwent zna i rozumie:				
LKEKO_W01 LKEKO_W02	podstawową wiedzę zawartą w ekonomii i finansach oraz ma wiedzę z innych dyscyplin nauk społecznych, a także zna i rozumie relacje między nimi, podstawowe kategorie ekonomiczne i finansowe oraz relacje między nimi oraz rządzące	P6S_W	P6S_WG	zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla

LKEKO_W03	nimi prawidłowości, a także zna i rozumie podstawowe kategorie z innych dyscyplin nauk społecznych, człowieka jako podmiot ekonomiczny, prawny, psychologiczny i kulturowy, jego komunikację z otoczeniem oraz sposoby i prawidłowości jego ekonomiczno-społecznych zachowań w obrębie tworzonych przez niego instytucji i struktur,			programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem,
LKEKO_W04	metody i narzędzia wykorzystywane w wybranych dyscyplinach nauk społecznych na poziomie mikro i makro, służące do opisywania i analizowania w ujęciu statycznym i dynamicznym zjawisk i procesów społeczno-ekonomicznych, przedsiębiorstw oraz rynków krajowych i zagranicznych,			
LKEKO_W05	normy i reguły tworzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw oraz innych podmiotów na poszczególnych rodzajach rynków, funkcjonowanie rynków w obszarze makroekonomicznym i globalnym,	P6S_W	P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego,
LKEKO_W06	prawidłowości rozwojowe przedsiębiorstw i innych podmiotów oraz rodzajów rynków i gospodarek, a także związane z tym konsekwencje społeczno-ekonomiczne w skali mikro i makro,			podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości,

LKEKO_W07	główne poglądy ekonomiczne i ich ewolucję na temat podstawowych kategorii ekonomicznych, finansowych i społecznych, w tym na temat przedsiębiorstwa, rynku i gospodarki krajowej i globalnej,			
LKEKO_W08	sposoby funkcjonowania przedsiębiorstw, szczególnie małych i średnich) oraz innych jednostek organizacyjnych, zarządzanie ich zasobami, mechanizmy ich finansowania oraz zasady gospodarowania i obrotu aktywami finansowymi – w aspekcie ekonomicznym, prawnym, społecznym i etycznym,			
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi:				
LKEKO_U01	wybrać sposoby i zastosować metody oceny kondycji ekonomicznej i finansowej przedsiębiorstw, szczególnie małych i średnich,	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez:
LKEKO_U02	wykorzystywać metody i techniki marketingowe, negocjacyjne, komunikacji interpersonalnej i interkulturowej; identyfikować realne sytuacje decyzyjne, do rozwiązania których można wykorzystać konkretne narzędzia komunikacji społecznej,			- właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych,
LKEKO_U03	dokonać oceny opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych w przedsiębiorstwach i innych jednostkach organizacyjnych;			- wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym,

	stosować podstawowe metody i narzędzia wykorzystywane do prowadzenia takiej oceny i wskazywać na możliwości wykorzystania każdej z nich w konkretnej rzeczywistości,			
LKEKO_U04	określić ekonomiczne, społeczne, prawne i finansowe podstawy działalności przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych; wskazać finansowanie ich działalności w warunkach rynkowych oraz określić wady i zalety każdego z nich, z punktu widzenia różnych kryteriów,			
LKEKO_U05	stosować zasady, metody i techniki dokumentowania zdarzeń ekonomicznych w przedsiębiorstwach i innych jednostkach organizacyjnych oraz potrafi, wykorzystywać informacje z tych źródeł w procesach decyzyjnych,			
LKEKO_U06	wykorzystywać źródła i sposobów finansowania przedsięwzięć gospodarczych i społecznych; budować projekty, w tym finansowane ze źródeł Unii Europejskiej i zarządzać nimi,			
LKEKO_U07	dokonać obserwacji i poprawnej interpretacji zjawisk ekonomicznych, społecznych, finansowych i kulturowych oraz na poziomie podstawowym analizować wzajemne relacje między nimi w celu przedstawienia ich pod-	P6S_U	6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii, brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich, posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

LKEKO_U08	<p>miotom trzecim lub wykorzystania w prowadzonych debatach,</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu ekonomii i innych dyscyplin nauk społecznych w celu formułowania wniosków użytecznych dla decydentów oraz analizowania i interpretowania różnorodnych problemów ekonomicznych, finansowych, społecznych, prawnych i kulturowych; potrafi też krytycznie dobierać metody analiz,</p>			
LKEKO_U09	<p>sporządzać w j. polskim, j. obcym, podstawowe dokumenty prawne, ekonomiczne, finansowe oraz opracowania ekonomiczne i wykorzystać je w procesie argumentacyjnym prowadzącym do podjęcia decyzji gospodarczych,</p>			
LKEKO_U10	<p>w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie, w j. polskim, w j. obcym, na tematy dotyczące różnorodnych zagadnień ekonomicznych, finansowych, społecznych i kulturowych;</p> <p>przedstawić, w oparciu o różne źródła, podstawowe merytoryczne uzasadnienie prezentowanych opinii,</p> <p>posługiwać się językiem obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w sytuacjach życia codziennego</p>			

LKEKO_U11	oraz w zakresie tematyki ekonomicznej, społecznej i kulturowej, zaplanować, zorganizować i prowadzić indywidualną działalność gospodarczą oraz działalność gospodarczą w ramach spółki i innego podmiotu gospodarczego,	P6S_U	P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym),
LKEKO_U12	samodzielnie organizować własny warsztat indywidualnego doskonalenia zawodowego i społecznego, nabytą wiedzę i umiejętności (w tym umiejętności językowe) uzupełniać i doskonalić; zrozumieć potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; świadomie kształtuje własną karierę zawodową.	P6S_U	P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do:				
LKEKO_K01	krytycznej oceny posiadanej i zdobywanej wiedzy i kompetencji, uznawania znaczeniu wiedzy indywidualnej, jak i wiedzy innych ludzi (ekspertów) w skutecznym rozwiązywaniu problemów społeczno-ekonomicznych,	P6S_K	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu,
LKEKO_K02	pracy i współdziałania w grupie przyjmując różne role, pracy i współpracy na rzecz środowiska społeczno-gospodarczego,	P6S_K	P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy,

LKEKO_K03	<p>podejmowania działań przedsiębiorczych i zawodowych wyzwań,</p> <p>zachowań zgodnych z zasadami etyki zawodowej, z poszanowaniem wszelkich praw, prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia moralnych dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, przy zachowaniu należytej dbałości o dorobek i tradycje zawodowe.</p>	P6S_K	P6S_KR	<p>odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz dbałości o dorobek i tradycje zawodowe.</p>

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
mgr inż. Damian Kędziora	Prorektor ds. kształcenia, Przewodniczący Zespołu
dr Przemysław Bartkiewicz, prof. PWSZ	Dyrektor Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią, Zastępca Przewodniczącej Zespołu
mgr Piotr Urbaniak	Zastępca Dyrektora Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią, członek Zespołu
dr Magdalena Kasperska	Nauczyciel akademicki, członek Zespołu
dr Katarzyna Dworniczek	Pełnomocnik Rektora ds. PRK, członek Zespołu
mgr Anna Michalska	Z-ca Kierownika Działu Kadr, członek Zespołu
mgr Hanna Szczygieł- Śliwińska	Dyrektor Biblioteki Uczelnianej, członek Zespołu
inż. Jerzy Szczeszek	Kierownik Działu Gospodarczo-Technicznego, członek Zespołu
mgr Mikołaj Zgaiński	Kierownik Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą, członek Zespołu
mgr Karina Konieczna	Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, członek Zespołu
dr Bożena Roszak	Nauczyciel akademicki, Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnością, członek Zespołu
mgr Joanna Jędrzejewska	Z-ca Kierownika Działu Organizacyjno-Prawnego, członek Zespołu
mgr Anna Kraska	Sekretarz Zespołu

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	12
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	13
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	13
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	32
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	37
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	41
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	48
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	49
Monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest prowadzony na bieżąco.	54
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	54
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	58
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	59

Prezentacja uczelni

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie została powołana z dniem 1 lipca 1999 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie utworzenia PWSZ w Lesznie (Dz.U. Nr 55/1999, poz. 576), jako wspólnota nauczycieli, studentów oraz pracowników nie będących nauczycielami, oparta na dialogu i wzajemnym szacunku.

Początkowo Uczelnia kształciła na studiach I stopnia, a od 2016 roku oferuje także studia na poziomie magisterskim.

Jako pierwsza szkoła wyższa w Polsce wprowadziła innowacyjny model studiów – od 2011 roku znany pod nazwą „leszczyńskiego modelu studiów dualnych”.

PWSZ w Lesznie kształci blisko 2 tysiące studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Proponuje szeroki wybór kierunków i specjalności o zróżnicowanym profilu kształcenia. Ofertę edukacyjną uzupełniają studia podyplomowe oraz kursy i szkolenia zawodowe. Po ukończeniu studiów absolwenci uzyskują tytuł zawodowy licencjata, inżyniera lub magistra.

Patronem leszczyńskiej Uczelni jest czeski pedagog i filozof Jan Amos Komeński.

PWSZ w Lesznie wraz z czterema uczelniami zawodowymi z terenu Wielkopolski tworzy od 2018 roku Związek Wielkopolskich Publicznych Uczelni Zawodowych. Ściśle współpracuje także z poznańskimi szkołami wyższymi. Jest jednym z inicjatorów międzynarodowego przedsięwzięcia pod nazwą „Europe-Asia Didactic Hub”.

Od lat cieszy się opinią najbardziej usportowionej Uczelni w Polsce, zajmując czołowe miejsca w Akademickich Mistrzostwach Polski w typie wyższych szkół zawodowych.

Charakterystyczną cechą Uczelni jest kształcenie praktyczne, w tym na kierunku Ekonomia, który oferuje przede wszystkim wszechstronną wiedzę ekonomiczną oraz kształtuje umiejętności dające absolwentom trwałe podstawy do skutecznego wykonywania zawodu ekonomisty w warunkach konkurencyjnej gospodarki europejskiej.

Kierunek prowadzi Instytut Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią.

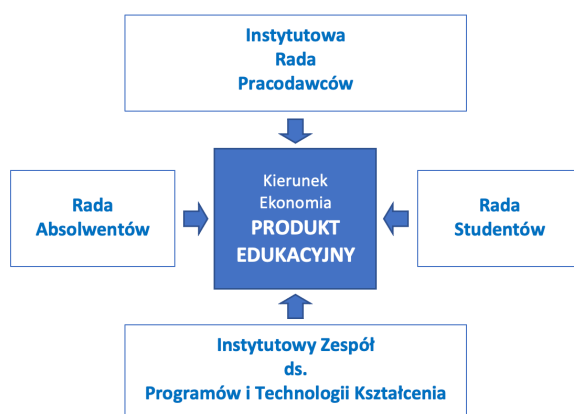
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni), oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacje

Strategia Rozwoju PWSZ im Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie na lata 2021-2024 została przyjęta Uchwałą nr 12/2021 Senatu Uczelni w dniu 12 kwietnia 2021 r. (Załącznik nr 1) Na jej podstawie w Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią opracowano Strategię Rozwoju Instytutu na lata 2021-2024 w zakresie kierunku Ekonomia, przyjętą do realizacji decyzją dyrektora Instytutu w dniu 29 kwietnia 2021 r. (Załącznik nr 2).

Misją Instytutu, w zakresie kierunku ekonomia jest m.in. „kształcenie wysokokwalifikowanych twórczych specjalistów praktyków dla potrzeb rynku krajowego i międzynarodowego, w tym skutecznie poruszających się w obszarze konkurencyjnej gospodarki rynkowej”. Jest ona tożsama w swej treści z pkt. 1 misji Uczelni - „kształcenie wysokokwalifikowanych specjalistów praktyków dla potrzeb rynku lokalnego, krajowego oraz międzynarodowego”), a realizowana poprzez stosowanie opracowanego w Instytucie mechanizmu doskonalenia programu studiów, zbudowanego według poniższego modelu:

Instytutowy Zespół ds. Programów i Technologii Kształcenia przygotowuje i opracowuje zmiany merytoryczno-metodyczne w programie studiów i w całym realizowanym procesie dydaktycznym, zgodnie z sugestiami zatrudnionej w Instytucie kadry naukowej i nauczycieli praktyków oraz oczekiwaniami i sugestiami pracodawców, absolwentów i studentów. Zespół opracowuje również i wdraża nowe metodyczne koncepcje kształcenia, które gwarantują zdobywanie przez studenta wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i kompetencji na poziomie gwarantującym profesjonalne i skuteczne poruszanie się w przestrzeni gospodarczej i społecznej. Tym samym gwarantowane jest wypełnianie istotnego punktu misji Uczelni/Instytutu poprzez kształcenie na kierunku ekonomia.

Koncepcja kształcenia na kierunku ekonomia jest również zgodna z celami strategicznymi Uczelni, które w wymiarze merytorycznym ściśle korespondują z celami strategicznymi Instytutu.

Na przykład, cel strategiczny Uczelni – „podnoszenie jakości oferty edukacyjnej uwzględniającej dynamikę i kontekst zmian społeczno-ekonomicznych” w postaci celu strategicznego Instytutu zapisany jest jako „budowa rozwój i wzmacnianie mechanizmów prowadzących do podwyższania jakości oferowanego produktu edukacyjnego na kierunku ekonomia, uwzględniającej dynamikę i kontekst zmian

społeczno-ekonomicznych. A zatem prowadzone działania koncepcyjno-wdrożeniowe w obrębie kierunku ekonomia w ramach tak rozumianego celu strategicznego Instytutu w pełni korespondują z celem strategicznym Uczelni.

Oczekiwania wobec kandydatów na kierunek ekonomia w zakresie formalnym zostały określone w Zarządzeniu nr 33/2020 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia pierwszego stopnia; studia drugiego stopnia na kierunkach: Pedagogika oraz Wychowanie fizyczne, a także na jednolite studia magisterskie na kierunkach: Fizjoterapia oraz pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w roku akademickim 2021/2022 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie (Załącznik nr 3), szerzej prezentowane w kryterium 3.

Ponadto oczekujemy od kandydatów gotowości do realizacji misji Uczelni/Instytutu, szczególnie w zakresie postaw prezentujących poczucie odpowiedzialności za losy Ojczyzny i świata, w duchu ideałów kultury europejskiej, zasad demokracji i poszanowania praw człowieka. Powinni również być świadomi konieczności przestrzegania wszelkich prawnych regulacji obowiązujących w Uczelni i w całym kraju.

Aktualnie na kierunku ekonomia oferowane są dwie ścieżki dyplomowania:

- finanse i rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw. Specjalność ta realizowana jest w wymiarze ogólnym 330 godz./22 pkt. ECTS (w tym 45 godz. wykładów, 225 godz. ćwiczeń i 60 godz. laboratoriów), w następujących układzie przedmiotowym: Finanse MSP – 75 godz., Rachunkowość elektroniczna MSP – 60 godz., Sprawozdawczość finansowa – 45 godz., Analiza ekonomiczna MSP – 30 godz., Podstawy rachunkowości zarządczej – 15 godz., Metody wyceny projektów gospodarczych – 30 godz., Zarządzanie projektami finansowanymi ze środków Unii Europejskiej – 30 godz., Fundusze europejskie 45 godz.,

- ekonomia menedżerska. Specjalność ta realizowana jest w wymiarze ogólnym 330 godz./22 pkt. ECTS (w tym 90 godz. wykładów i 240 godz. ćwiczeń), w następujących układzie przedmiotowym: Zarządzanie strategiczne – 75 godz., Rachunkowość zarządcza – 45 godz., Biznes plan – 45 godz., Zarządzanie projektem – 45 godz., Zarządzanie produkcją – 45 godz., Public relations – 45 godz., Logistyka – 30 godz.

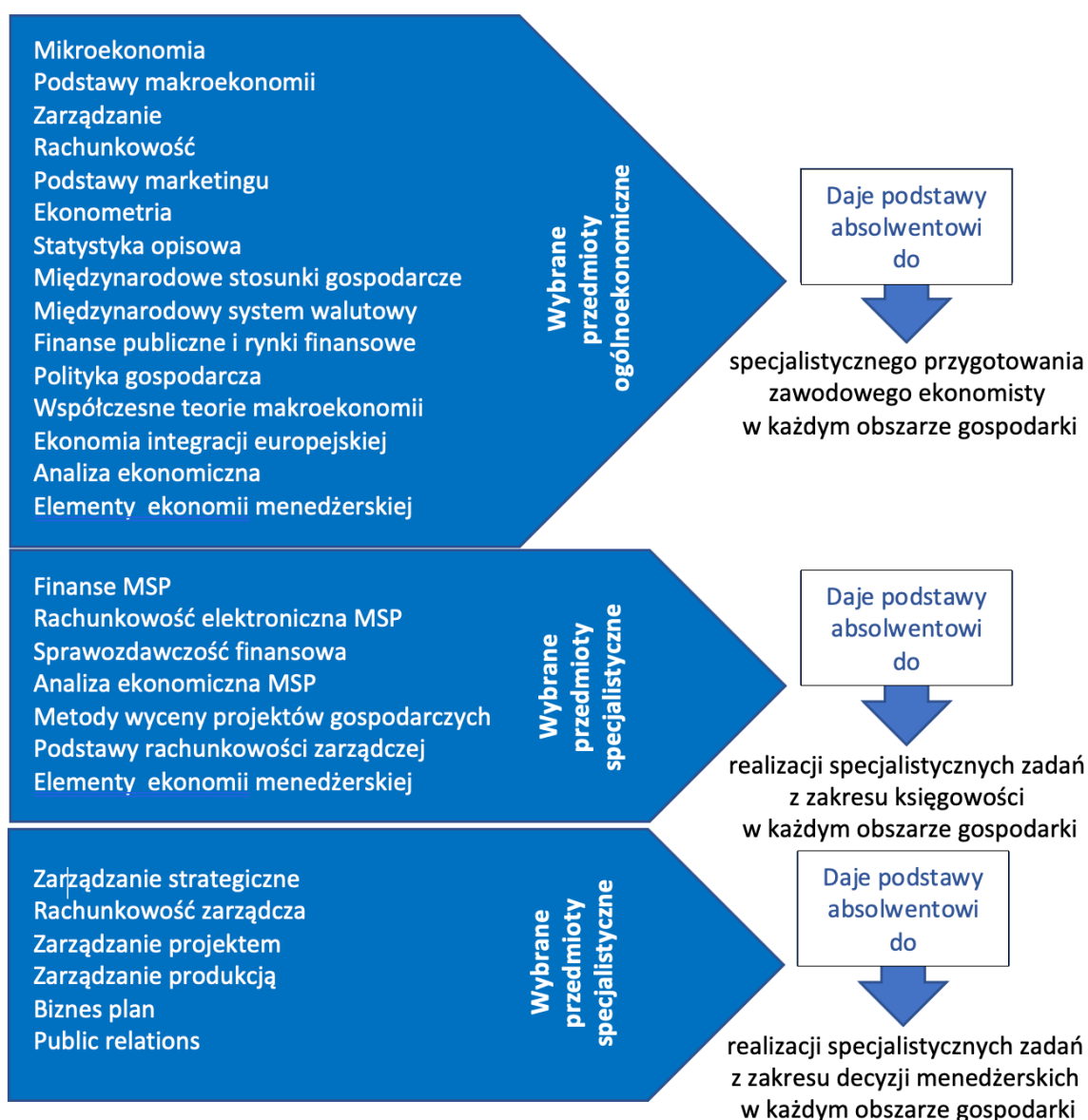
Aktualnie realizowana jest ścieżka dyplomowania – finanse i rachunkowość MSP, którą wybrali wszyscy studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

2. Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Zastosowana metodologia budowy koncepcji kształcenia na kierunku ekonomia dała podstawy do realizacji procesu dydaktycznego na poziomie gwarantującym profesjonalne przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu ekonomisty na poziomie ogólnym i wybranym specjalistycznym we wszystkich obszarach działalności gospodarczej.

Prezentuje to model merytorycznej struktury procesu dydaktycznego na kierunku ekonomia.

**Model
merytorycznej struktury procesu dydaktycznego
na kierunku ekonomia**

3. *Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia*

Zastosowana metodologia budowy koncepcji kształcenia na kierunku ekonomia nie tylko dała podstawy do realizacji procesu dydaktycznego na poziomie gwarantującym profesjonalne przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu ekonomisty, ale też umożliwiła zbudowanie trwałego mechanizmu modyfikacji koncepcji kształcenia w kierunku aktualnych lokalnych potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy.

Działanie tego mechanizmu w zakresie instytucjonalnym egzogenicznym gwarantuje Instytutowa Rada Pracodawców i kierunkowa Rada Absolwentów, natomiast w zakresie instytucjonalnym endogenicznym - Rada Studentów i Instytutowy Zespół ds. Programów i Technologii Kształcenia.

Radę Pracodawców tematycznie związaną z kierunkiem ekonomia tworzą szefowie i przedstawiciele następujących podmiotów:

- Werner Kenkel sp. z o.o. Krzycko Wielkie i Bochnia – produkcja tektury i opakowań,
- Europegaz Transport sp. z o.o. Osieczna
- HJH Polska sp. z o.o. Pudliszki – produkcja przetworów owocowo-warzywnych,
- Creaton Polska sp. z o.o. Widziszewo – produkcja przykryć dachowych,
- Astromal sp. z o.o. Wilkowice – produkcja laminatów poliestrowo-szklanych,
- ViaCon Polska sp. z o.o. Rydzyna – produkcja rur stalowych,
- Leszczyńskie Centrum Logistyczne Grześkowiak sp. z o.o. Leszno – transport,
- Leszczyńskie Centrum Biznesu sp. z o.o. Leszno – usługi biznesowe,
- Santander Bank Polska S.A. Leszno – usługi bankowe,
- Urząd Gminy Kościan – administracja samorządowa,
- Krajowa Informacja Skarbowa w Lesznie,
- PGB Human Resources Leszno – zarządzanie finansami i inwestycjami,
- Schaltbau Rawag Rawicz – produkcja rozwiązań konstrukcyjno-technologicznych dla transportu szynowego,
- Foodworks Chróścina – produkcja i usługi rolnicze,
- Famag Poniec – produkcja opakowań,
- Lakiernictwo Sierakowscy Sp. z o.o. Sp. k. – usługi lakiernicze,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Ostrów Wlkp. – ubezpieczenia.

Podmioty te działają w wielu obszarach gospodarki (co prezentuje powyższe zestawienie) i tym samym są źródłem pozyskiwania szerokich informacji na temat aktualnych potrzeb rynku pracy, szczególnie w zakresie oczekiwań co do wiedzy, umiejętności i kompetencji zatrudnianego kapitału ludzkiego. Te oczekiwania, połączone z wiedzą prezentowaną przez członków Rady Absolwentów stanowią istotną siłę napędową wypracowanego w Instytucie mechanizmu doskonalenia programu studiów, który w swej pracy wykorzystuje Instytutowy Zespół ds., Programów i Technologii Kształcenia. (prezentowany w ppkt. 1).

Na przykład w ostatnich trzech latach Instytutowa Rada Pracodawców (Załącznik nr 4) wnioskowała m.in. o merytoryczną zmianę programu studiów na kierunku ekonomia dotyczącą wydłużenia i poszerzenia nauki języków obcych o wybrane obszary merytoryczne - zgodne z kierunkiem studiów. Ponadto Rada sugerowała zwrócenie większej uwagi na kształtowanie umiejętności w zakresie komunikacji społecznej i interkulturowej oraz radzenie sobie ze stresem. W efekcie wprowadzono nowe przedmioty realizowane w formie ćwiczeń:

- od 2018 r „Komunikację społeczną” (30 godz.), „Komunikację interkulturową” (30 godz.) i „Psychologię stresu” (30 godz.),
- od 2019 r „Wstęp do komunikacji zawodowej w j. niemieckim” (60 godz. ćwiczeń).

4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Kierunek ekonomia utworzono z myślą o młodych ludziach, którzy chcą świadomie i aktywnie wpływać na swoje wykształcenie. Członkostwo Polski w Unii Europejskiej, rozwój stosunków gospodarczych z krajami Europy Wschodniej oraz działalność w naszym kraju inwestorów

zagranicznych, to tylko najważniejsze czynniki, które powodują, że obecnie absolwent szkoły wyższej musi nabyć wiedzę na temat funkcjonowania w pełni otwartej gospodarki i posiadać umiejętności skutecznego rozwiązywania w takich warunkach problemów ekonomicznych.

Kończąc studia na kierunku ekonomia absolwenci stają się profesjonalistami w zakresie gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi i materialnymi. Potrafią posługiwać się językami obcymi (angielskim i niemieckim) w korespondencji i rozmowach biznesowych. Są bardzo dobrze przygotowani do podejmowania racjonalnych decyzji ekonomicznych w oparciu o profesjonalną analizę danych i tworzonych przez siebie informacji na bazie najnowszych osiągnięć nauk ekonomicznych.

Potrafią założyć i samodzielnie prowadzić firmę lub realizować dowolne zadania na stanowiskach ekonomicznych w firmach krajowych i zagranicznych. Swobodnie poruszają się w europejskiej przestrzeni społeczno-gospodarczej.

Absolwent kierunku *ekonomia*:

- potrafi założyć i prowadzić własną firmę lub realizować zadania menedżerskie w małym i średnim przedsiębiorstwie,
- potrafi wykonywać zadania ekonomiczno-finansowe w dowolnym zakresie merytorycznym i na dowolnym stanowisku zawodowym,
- potrafi wykonywać zadania biznesowe posługując się dwoma językami obcymi,
- może pracować w dowolnej branży zawodowej oraz w innych strukturach organizacyjnych typu produkcyjno-usługowego i administracyjnego.

A zatem absolwent kierunku ekonomia uzyskuje szereg możliwości zawodowych, tak jak np. praca na stanowisku: pracownik biurowy, analityk, księgowy, pracownik urzędów skarbowych i banków, pracownik zespołów ekonomiczno-finansowych przedsiębiorstw.

Poza rozwojem zawodowym uzyskanie tytułu zawodowego licencjata uprawnia również do podjęcia kształcenia na drugim stopniu studiów.

5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na kierunku ekonomia jest jej duży wymiar praktyczny (Finanse i rachunkowość – 86%, Ekonomia menedżerska – 73% ogółu godz. zajęć w formie ćwiczeń) i w coraz większym zakresie łączony ze zmianą technologii kształcenia, idącej w kierunku studiów dualnych.

Przygotowując koncepcje studiów dualnych na kierunku ekonomia postawiono zaproponować formułę studiów, która będzie atrakcyjna dla pracodawców, a student zdobywając i rozwijając nowe umiejętności i doświadczenie zawodowe będzie jednocześnie wsparciem w codziennej pracy przedsiębiorstwa. Jednocześnie uznano, że ma to być formuła przyjazna dla studenta, który w możliwie szerokim zakresie będzie mógł samodzielnie zaprojektować ścieżkę swojego kształcenia. Ponadto postanowiono tak zaprojektować kierunkowy program studiów, by realizacja praktyk w połączeniu z aplikacyjną pracą dyplomową przygotowywaną przez studentów studiów dualnych w miejscu pracy, dały solidne przygotowanie do wykonywania w przyszłości zawodu ekonomisty.

A zatem do niewątpliwych korzyści tego rodzaju przyjętej metodyki kształcenia i jednocześnie cech wyróżniających kierunkową koncepcję kształcenia, należą:

- program studiów, który jest budowany w ścisłej współpracy z pracodawcą,
- zwiększona ilość zajęć praktycznych,
- możliwość pisania aplikacyjnej pracy dyplomowej z udziałem promotora pomocniczego – przedstawiciela pracodawcy,

- możliwość uzyskania atrakcyjnej oferty pracy dla wybranych studentów po zakończeniu studiów,
- udział w innowacyjnym systemie studiowania, zakładającym równoczesne zdobywanie wiedzy akademickiej i doświadczenia praktycznego.

Koncepcję kształcenia na kierunku ekonomia wyróżnia też stosowana w coraz większym zakresie nowa metodyka studiowania – szeroko akceptowana przez studentów, która polega na:

- prowadzeniu procesu dydaktycznego polegającego na rozwiązywaniu wybranych rzeczywistych problemów ekonomiczno-finansowych w miejscu ich powstawania. Na przykład studenci kierunku ekonomia corocznie (w ostatnich dwóch latach pandemia wykluczyła ich udział) uczestniczą w warsztatach i seminariach w Parlamencie Europejskim, zorganizowanych w ramach Europejskiego Tygodnia Miast i Regionów,
- organizowaniu wspólnych wyjazdów dydaktyczno-integracyjnych w polskie góry. Po śniadaniu zajęcia dydaktyczne, po obiedzie „góry dla każdego”,
- nauce kreatywności i współpracy w zespołach międzynarodowych. Studenci mają możliwość wyjazdów zagranicznych na inne uczelnie europejskie w ramach programu ERAZMUS+, a także na uczelnie w Kazachstanie, Ukrainie, a nawet Korei Płd. Z kolei u nas gościmy studentów z zagranicy, którzy wspólnie z naszymi studentami poszerzają swoją wiedzę i umiejętności poprzez wspólne rozwiązywanie zadanych problemów gospodarczych,
- przekazywaniu najnowszej wiedzy użytkowej przez zapraszanych wybitnych praktyków życia gospodarczego. Na przykład pracownicy Santander Bank Polska przeprowadzili ze studentami ekonomii warsztat Agile City, który inicjował cykl warsztatów w zakresie branży IT. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także warsztaty Financial Technology – płatności mobilne, dzięki którym studenci nie tylko poznali tajniki bankowych płatności mobilnych, ale również nauczyli się wykorzystywać do nich smartfon i zegarek.

6. *Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,*

Do kluczowych kierunkowych efektów uczenia się zalicza się m.in.:

- z zakresu wiedzy:
 - zna i rozumie podstawowe kategorie ekonomiczne i finansowe oraz relacje między nimi oraz rządzące nimi prawidłowości, a także zna i rozumie podstawowe kategorie z innych dyscyplin nauk społecznych (LKEKO_W02).
Efekt zgodny z Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (DZ.U. 2018, poz. 2218) – kod składnika opisu P6S_WG,
 - zna i rozumie normy i reguły tworzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw oraz innych podmiotów na poszczególnych rodzajach rynków, funkcjonowanie rynków w obszarze makroekonomicznym i globalnym (LKEKO_W05).
Efekt zgodny z cytowanym wcześniej rozporządzeniem MNiSW – kod składnika opisu P6S_WK,
 - zna i rozumie sposoby funkcjonowania przedsiębiorstw (szczególnie małych i średnich) oraz innych jednostek organizacyjnych, zarządzanie ich zasobami, mechanizmy ich finansowania

oraz zasady gospodarowania i obrotu aktywami finansowymi – w aspekcie ekonomicznym, prawnym, społecznym i etycznym (LKEKO_W08).

Efekt zgodny z cytowanym wcześniej rozporządzeniem MNiSW – kod składnika opisu P6S_WK,

▪ z zakresu umiejętności:

- potrafi wybrać sposoby i zastosować metody oceny kondycji ekonomicznej i finansowej przedsiębiorstw, szczególnie małych i średnich (LKEKO_U01).

Efekt zgodny z cytowanym wcześniej rozporządzeniem MNiSW – kod składnika opisu P6S_UW,

- potrafi dokonać oceny opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych w przedsiębiorstwach i innych jednostkach organizacyjnych; stosować podstawowe metody i narzędzia wykorzystywane do prowadzenia takiej oceny i wskazywać na możliwości wykorzystania każdej z nich w konkretnej rzeczywistości (LKEKO_U03),

- Efekt zgodny z cytowanym wcześniej rozporządzeniem MNiSW – kod składnika opisu P6S_UW,

- potrafi stosować zasady, metody i techniki dokumentowania zdarzeń ekonomicznych w przedsiębiorstwach i innych jednostkach organizacyjnych oraz potrafi wykorzystywać informacje z tych źródeł w procesach decyzyjnych (LKEKO_U05).

Efekt zgodny z cytowanym wcześniej rozporządzeniem MNiSW – kod składnika opisu P6S_UW,

- potrafi zaplanować, zorganizować i prowadzić indywidualną działalność gospodarczą oraz działalność gospodarczą w ramach spółki i innego podmiotu gospodarczego (LKEKO_U11).

Efekt zgodny z cytowanym wcześniej rozporządzeniem MNiSW – kod składnika opisu P6S_UO,

• z zakresu kompetencji:

- jest gotów do zachowań zgodnych z zasadami etyki zawodowej, z poszanowaniem wszelkich praw, prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia moralnych dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, przy zachowaniu należytej dbałości o dorobek i tradycje zawodowe (LKEKO_K03).

Efekt zgodny z cytowanym wcześniej rozporządzeniem MNiSW – kod składnika opisu P6S_KR.

Wymienione efekty uczenia się są zgodne z koncepcją kształcenia, poziomem oraz profilem studiów oraz stanem wiedzy w zakresie ekonomii i finansów. Odwołują się one bowiem do praktycznych aspektów funkcjonowania podmiotu, w jakim przyjdzie pracować absolwentowi kierunku ekonomia, w tym także rozwijania umiejętności analitycznych i krytycznej oceny posiadanej wiedzy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

- 1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia*

Treści programowe zostały dobrane w taki sposób, aby każdy założony efekt uczenia się został osiągnięty. Przykłady:

Wiedza

Efekt uczenia się	Przykładowe przedmioty, w których się go osiąga:
Absolwent zna i rozumie podstawową wiedzę zawartą w ekonomii i finansach oraz ma wiedzę z innych dyscyplin nauk społecznych, a także zna i rozumie relacje między nimi (LKEKO_W01).	<ul style="list-style-type: none"> - Etyka w biznesie, - Zarządzanie, - Pomysł na biznes i jego realizacja, - Mikroekonomia, - Podstawy makroekonomii, - Prawo, - Elementy ekonomii menedżerskiej, - Prawo, - Ekonometria, - Rachunkowość, - Międzynarodowy system walutowy, - Ubezpieczenia, - Bankowość - Polityka gospodarcza. - Podstawy prowadzenia biznesu w j. niemieckim, - Podstawy prowadzenia biznesu w j. angielskim.
Absolwent zna i rozumie człowieka jako podmiot ekonomiczny, prawny, psychologiczny i kulturowy, jego komunikację z otoczeniem oraz sposoby i prawidłowości jego ekonomiczno-społecznych zachowań w obrębie tworzonych przez niego instytucji i struktur (LKEKO_W03).	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie do komunikacji zawodowej w j. niemieckim, - Etyka w biznesie w j. angielskim, - Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. angielskim, - Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. niemieckim, - Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w j. angielskim, - Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w j. niemieckim. - Zarządzanie zasobami ludzkimi, - Ekonomia i organizacja MSP, - Badania marketingowe.

Umiejętności

Efekt uczenia się	Przykładowe przedmioty, w których się go osiąga:
Absolwent potrafi wykorzystywać metody i techniki marketingowe, negocjacyjne, komunikacji interpersonalnej i interkulturowej; identyfikować realne sytuacje decyzyjne, do rozwiązania których można wykorzystać konkretne narzędzia komunikacji społecznej (LKEKO_U02).	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca MSP z bankami, - Analiza ekonomiczna, - Negocjacje, - Komunikacja społeczna, - Komunikacja interkulturowa, - Biznes plan

<p>Absolwent potrafi dokonać obserwacji i poprawnej interpretacji zjawisk ekonomicznych, społecznych, finansowych i kulturowych oraz na poziomie podstawowym analizować wzajemne relacje między nimi w celu przedstawienia ich podmiotom trzecim lub wykorzystania w prowadzonych debatach (LKEKO_U07).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy prowadzenia biznesu w j. angielskim, - Postawy prowadzenia biznesu w j. niemieckim. - Zarządzanie, - Mikroekonomia, - Pomysł na biznes i jego realizacja, - Zarządzanie zmianą, - Statystyka opisowa, - Ekonometria, - Przywództwo w organizacji biznesowej, - Finanse publiczne i rynki finansowe.
---	---

Kompetencje społeczne

Efekt uczenia się	Przykładowe przedmioty, w których się go osiąga:
<p>Absolwent jest gotów do: pracy i współdziałania w grupie przyjmując różne role, pracy i współpracy na rzecz środowiska społeczno-gospodarczego, podejmowania działań przedsiębiorczych i zawodowych wyzwań (LKEKO_K02).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Public relations, - Biznes plan, - Podstawy prowadzenia biznesu w j. niemieckim, - Podstawy prowadzenia biznesu w j. angielskim, - Przywództwo w organizacji biznesowej, - Elementy ekonomii menedżerskiej.

Przykłady powiązań treści kształcenia w j. obcym z kierunkowymi efektami uczenia

Przedmiot	Treść kształcenia	Kierunkowy efekt uczenia
<p>Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. niemieckim</p>	<p>Termin komunikacja, elementy komunikacji werbalnej i niwerbalnej. Funkcje, bariery i formy komunikacji w przedsiębiorstwie.</p> <p>Na międzynarodowych targach - typologia targów, orga-</p>	<p>Absolwent zna i rozumie podstawowe kategorie ekonomiczne i finansowe oraz relacje między nimi oraz rządzące nimi prawidłowości, a także zna i rozumie podstawowe kategorie z innych dyscyplin nauk społecznych (LKEKO_W02).</p> <p>Absolwent zna i rozumie człowieka jako podmiot ekonomiczny, prawny, psychologiczny i kulturowy, jego komunikację z otoczeniem oraz sposoby i prawidłowości jego ekonomiczno-społecznych zachowań w obrębie tworzonych przez niego instytucji i struktur (LKEKO_W03).</p> <p>Absolwent zna i rozumie normy i reguły tworzenia i funkcyjono-</p>

<p>Podstawy prowadzenia biznesu w j. angielskim</p>	<p>nizatorzy międzynarodowych targów w Niemczech, cele wystawców, przygotowanie do targów oraz podstawowe błędy w międzynarodowej komunikacji targowej i sposoby ich unikania.</p> <p>Formy prawne spółek: spółki osobowe i kapitałowe. Jednoosobowa działalność gospodarcza. Start-up.</p> <p>Pomysł na własną działalność biznesową. Sposoby znalezienie pomysłu, sprawdzenie efektywności pomysłu, badanie rynku.</p>	<p>wania przedsiębiorstw oraz innych podmiotów na poszczególnych rodzajach rynków, funkcjonowanie rynków w obszarze makroekonomicznym i globalnym (LKEKO_W05).</p> <p>Absolwent potrafi sporządzać w j. polskim, j. obcym, podstawowe dokumenty prawne, ekonomiczne, finansowe oraz opracowania ekonomiczne i wykorzystywać je w procesie argumentacyjnym prowadzącym do podjęcia decyzji gospodarczych (LKEKO_U09).</p> <p>Absolwent zna i rozumie normy i reguły tworzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw oraz innych podmiotów na poszczególnych rodzajach rynków, funkcjonowanie rynków w obszarze makroekonomicznym i globalnym (LKEKO_W05).</p> <p>Absolwent potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie, w j. polskim, w j. obcym, na tematy dotyczące różnorodnych zagadnień ekonomicznych, finansowych, społecznych i kulturowych; przedstawić, w oparciu o różne źródła, podstawowe merytoryczne uzasadnienie prezentowanych opinii, posługiwać się językiem obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w sytuacjach życia codziennego oraz w zakresie tematyki ekonomicznej, społecznej i kulturowej (LKEKO_U10).</p> <p>Absolwent potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie, w j. polskim, w j. obcym, na tematy dotyczące różnorodnych zagadnień ekonomicznych, finansowych, społecznych i kulturowych; przedstawić, w oparciu o różne źródła, podstawowe merytorycz-</p>
---	--	---

		<p>ne uzasadnienie prezentowanych opinii, posługiwać się językiem obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w sytuacjach życia codziennego oraz w zakresie tematyki ekonomicznej, społecznej i kulturowej (LKEKO_U10). Absolwent jest gotów do: pracy i współdziałania w grupie przyjmując różne role, pracy i współpracy na rzecz środowiska społeczno-gospodarczego, podejmowania działań przedsiębiorczych i zawodowych wyzwań (LKEKO_K02).</p>
--	--	---

2. *Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego*

W ramach programu studiów na kierunku ekonomia stosowane są różne metody realizacji procesu dydaktycznego. Są one zależne głównie od tematyki zajęć i rodzaju przypisanego efektu uczenia. W części zostały już zaprezentowane w kryterium 1, ppkt. 5.

Uzupełnieniem tych informacji jest tabela prezentująca przykłady połączenia zastosowanej metody dydaktycznej z rozwojem umiejętności praktycznych i kompetencji w zakresie języka obcego.

Przykłady połączenia zastosowanej metody dydaktycznej z rozwojem umiejętności praktycznych i kompetencji w zakresie języka obcego

Przedmiot	Metoda dydaktyczna	Efekty uczenia:
Podstawy prowadzenia biznesu w języku niemieckim	Ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - posiada umiejętność prawidłowego i efektywnego konstruowania wypowiedzi w języku niemieckim na tematy dotyczące różnych zagadnień ekonomicznych, prawnych, kulturowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, - potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, prawa, marketingu i zarządzania w języku niemieckim w celu napisania własnego biznesplanu,

Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w języku niemieckim	Ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - posiada umiejętność prezentacji własnych pomysłów biznesowych w języku niemieckim. - posiada umiejętność prawidłowego i efektywnego konstruowania komunikatów usłnych w języku niemieckim na tematy dotyczące różnych zagadnień ekonomicznych, prawnych, kulturowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, - potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu ekonomii i prawa w celu prowadzenia dyskusji, negocjacji oraz konwersacji biznesowych, - posiada umiejętności prezentacji i autoprezentacji biznesowej w języku niemieckim.
Komunikacja w biznesie międzynarodowym w języku angielskim	Ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - posiada umiejętność prawidłowego wykorzystywania elementów komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikacji międzykulturowej w języku angielskim, - potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę dotyczącą szeroko pojętego pojęcia kultury w przedsiębiorstwie, a także przełamywania barier i stereotypów w celu nawiązania kontaktów biznesowych z partnerem z innego kręgu kulturowego oraz skutecznego funkcjonowania w międzynarodowym środowisku biznesowym, - potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w sytuacjach biznesowych, - potrafi pracować i współdziałać w grupie zróżnicowanej kulturowo w języku angielskim, przyjmując różne role w sytuacjach biznesowych, reprezentując przy tym postawę kreatywną, - postępuje zgodnie z zasadami etyki biznesowej, z poszanowaniem odmienności kulturowej i wykazuje postawę otwartości wobec partnera biznesowego z innego kręgu kulturowego.
Etyka w biznesie w języku angielskim	Wykład	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi rozwiązać problemy etyczne pojawiające się w kontekście zagadnień ekonomicznych oraz analizuje pojęcie osoby i rozumie

		rolę ekonomii w procesie umacniania wartości osoby w społeczeństwie.
--	--	--

3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Sytuacja, związana z pandemią Covid-19, w której nieoczekiwanie (w sensie szczegółowego przygotowania informatyczno-sprzętowego) znalazła się PWSZ w Lesznie spowodowała, że kształcenie na odległość stało się codziennością dla naszej społeczności akademickiej. Do tego momentu, uczelnia korzystała z platformy Moodle jako narzędzia wspomagającego proces kształcenia.

Aktualnie, na czas kształcenia zdalnego wymuszonego pandemią, decyzją Rektora obowiązkową platformą, za pomocą której realizowany jest proces edukacyjny jest MsTeams (Załącznik nr 5).

Kadra uczelni oraz studenci zostali przeszkoleni z zakresu jej używania. Na platformie tej odbywały się wszystkie zajęcia.

Doświadczenia dydaktyczno-organizacyjne zdobyte w tej trudnej sytuacji będą stanowiły solidną podstawę do rozwoju tej formy komunikowania w postaci narzędzia wspomagającego proces dydaktyczny po zakończeniu pandemii.

4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie jest otwarta dla wszystkich potencjalnych studentów jak i osób, które już studiuje. W związku z czym dostosowuje i ulepsza warunki studiowania osobom z niepełnosprawnościami.

Prowadzone jest stałe diagnozowanie stanu i potrzeb w zakresie szeroko rozumianej dostępności dla każdego studenta i w konsekwencji likwidowane są wszelkie bariery.

W zakresie likwidacji barier architektonicznych zastosowano rozwiązania ułatwiające poruszanie się na terenie obiektów Uczelni (szczegóły w opisie infrastruktury Uczelni).

W ramach polepszania warunków studiowania Fundacja Polska Bez Barrier przeprowadziła audyt, w którym wskazano mocne i słabe strony dostępności i sukcesywnie zgodnie z audytem postępują dalsze udogodnienia.

Kluczowe dla Uczelni jest budowanie przyjaznej atmosfery i likwidowanie barier mentalnych wokół osób z niepełnosprawnościami. W tym celu przeprowadzono dla kadry techniczno-administracyjnej Treningi kompetencji komunikacyjnych.

Każdy student, który uzasadni potrzebę kształcenia indywidualnego oraz złoży stosowny wniosek, może uzyskać Indywidualną Organizację Studiów (IOS). Zasady jej udzielania reguluje Zarządzenie nr 61/2020 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 22 września 2020 roku w sprawie trybu i zasad indywidualnej organizacji studiów (IOS) i indywidualnego planu studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej m. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie. (Załącznik nr 6).

Warunkiem przyznania IOS jest spełnienie przez studenta jednego z poniższych warunków:

1. Studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem – w przypadku studiów stacjonarnych.
2. Student osiąga szczególnie wyróżniające wyniki w części przedmiotów nauczania.

3. Student wykazuje aktywność w ruchu naukowym i posiada wartościowe osiągnięcia w tym zakresie, jest laureatem nagród Ministra, itp.
4. Student osiąga wybitne wyniki sportowe lub jest członkiem klubu sportowego AZS i posiada przynajmniej II klasę sportową.
5. Student przygotowuje się do udziału w Igrzyskach Olimpijskich, Uniwersjadzie, Mistrzostwach Świata, Mistrzostwach Europy lub do innych imprez równorzędnych.
6. Student ma możliwość odbycia stażu zawodowego w zakładzie pracy, zgodnego ze studiowaną ścieżką dyplomowania.
7. Student został wybrany do kolegialnych organów uczelni.
8. Student studiuje na dwóch ścieżkach dyplomowania lub kierunkach studiów.
9. Student jest osobą z niepełnosprawnością.
10. W innych szczególnie uzasadnionych przypadkach uniemożliwiających studentowi regulaminowe uczęszczanie na zajęcia.

Powodami, dla których najczęściej udzielana jest IOS jest łączenie studiów z pracą zawodową oraz wychowywanie dziecka.

5. *Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru*

Realizowane na kierunku ekonomia treści kształcenia przewidują grupy zajęć wpisujące się w ogólną koncepcję i misję Uczelni/Instytutu.

Struktura merytoryczna planów studiów została tak zbudowana, aby uwzględnić stopień zaawansowania wiedzy i umiejętności studentów na poszczególnych latach studiów.

W celu zapewnienia szerokiej możliwości indywidualnego kształtowania treści programowych program studiów obejmuje grupę zajęć do wyboru - 33% ogólnej liczby godzin dydaktycznych (75 punktów ECTS).

Studia realizowane są w cyklu 3-letnim, przy czym łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych wynosi 3180, a na studiach niestacjonarnych – 2292. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów wynosi 183, przy czym w każdym roku studiów student obowiązany jest uzyskać: I rok - 62 punkty ECTS, II rok – 61 punktów ECTS, III rok – 60 punktów ECTS. co zapewnia relatywnie równomierny podział nakładu pracy studenta.

Organizacja zajęć uzależniona jest od trybu studiów. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku. Studia niestacjonarne odbywają się w cyklach zazwyczaj co dwa tygodnie w piątki (w godzinach popołudniowych), soboty i niedziele. Wszystkie zajęcia objęte programem studiów wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i pracy własnej studenta, innych osób (opiekunów praktyk) i studentów.

Zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych obejmują 2070 godzin (65%) i 103 punkty ECTS (56%) na studiach stacjonarnych oraz 1644 godzin (72%) i 103 punkty ECTS (56%) na studiach niestacjonarnych.

Ważnym elementem treści programowych jest aspekt praktycznego przygotowania studentów, zapewniony także dzięki praktykom zawodowym. Stanowią one jedną z najważniejszych części

programu studiów. Obowiązek odbycia praktyki zawodowej w wymiarze 960 godzin mają studenci obu trybów studiów. Zgodnie z planem studiów, praktyka zawodowa realizowana jest na: 2 semestrze – 250 godz., 3 semestrze – 250 godz., 4 semestrze – 310 godz., 5 semestrze – 150 godz.

Miejsca realizacji praktyk zawodowych muszą dawać studentom szansę zrealizowania wszystkich efektów uczenia się.

Zajęcia rozwijające kompetencje językowe realizowane są w ogólnym wymiarze 405 godz. (13%) i 29 punktów ECTS (16%) na studiach stacjonarnych i 243 godz. (11%) i 29 punktów ECTS (16%) n studiach niestacjonarnych.

6. *Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)*

Studia stacjonarne

**Formy zajęć w relacji do ogólnej liczby godzin i punktów ECTS
na kierunku ekonomia**

Forma zajęć	Ilość godz.	% udział w ogólnej liczbie godz.	ECTS	% udział w ogólnej liczbie punktów ECTS
Wykłady	570	18	38	21
Ćwiczenia i laboratoria	1650	52	110	60
Praktyki	960	30	35	19

Studia niestacjonarne

**Formy zajęć w relacji do ogólnej liczby godzin i punktów ECTS
na kierunku ekonomia**

Forma zajęć	Ilość godz.	% udział w ogólnej liczbie godz.	ECTS	% udział w ogólnej liczbie punktów ECTS
Wykłady	342	15	38	21
Ćwiczenia i laboratoria	990	43	110	60
Praktyki	960	42	35	19

Zgodnie z koncepcją kształcenia na kierunku ekonomia znacząca większość godzin dydaktycznych realizowana jest w formie ćwiczeniowo-laboratoryjnej i praktyki zawodowej realizowanej w wybranych przedsiębiorstwach – na studiach stacjonarnych to jest łącznie 82% ogólnej liczby godzin, na studiach niestacjonarnych to jest 85% ogólnej liczby godzin.

W zakresie punktów ECTS to jest 79% ogólnej liczby.

Przyjęty w realizowanym procesie dydaktycznym znacząco mniejszościowy udział metody biernej (podającej), opartej jedynie na aktywności poznawczej studenta o charakterze objaśniająco-poglądowym i znacząco większościowy udział metod aktywizujących, opartych na praktycznej działalności studenta, w dużym stopniu determinuje kierunkową koncepcję kształcenia praktycznego.

Liczebność grup studenckich:

Studia stacjonarne:

I rok –32 osoby (1 grupa)

II rok –22 osoby (1 grupa)

III rok –38 osób (1 grupa)

Studia niestacjonarne

I rok –38 osób (1 grupa)

II rok –26 osób (1 grupa)

III rok –31 osób (1 grupa)

Organizacja procesu dydaktycznego jest zawsze konsultowana ze studentami, w tym również harmonogram zajęć.

Sytuacja epidemiologiczna ograniczyła niestety kształcenie jedynie do kontaktów zdalnych na platformie MsTeams.

Częstotliwość i wymiar dziennych zajęć na studiach stacjonarnych są tak budowane, aby w miarę możliwości (warunkuje to dostępność kadry dydaktycznej) rozkładały się w tygodniu dydaktycznym równomiernie i jednocześnie powstawała możliwość uzyskiwania dodatkowego w tygodniu dnia wolnego.

7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk

Program i organizację praktyk na kierunku ekonomia określają Regulamin Praktyk Studenckich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie (Załącznik nr 7) oraz sporządzony na jego podstawie Kierunkowy Regulamin Praktyk Zawodowych Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią (Załącznik nr 8) - zatwierdzony przez dyrektora Instytutu oraz zaakceptowany przez Dział Prawny PWSZ w Lesznie. Aktualnie trwają prace nad nowymi kierunkowymi regulaminami praktyk, które będą obowiązywały od nowego roku akademickiego. Ponadto do dokumentacji praktyk, jej przebiegu, oceny i doskonalenia należą:

- porozumienie zawierane pomiędzy uczelnią a organizatorem praktyki,
- dziennik praktyk,
- ankieta oceny praktyki zawodowej przez studenta,
- ankieta oceny praktyki przez opiekuna praktyk w zakładzie pracy,
- karta wizytacji praktyk przez uczelnianego opiekuna praktyk,
- roczne sprawozdanie w wizytacji praktyk,
- sprawozdanie z przebiegu praktyk uczelnianego opiekuna praktyk.

Student realizujący program studiów na kierunku ekonomia zobowiązany jest w całym cyklu kształcenia zrealizować 960 godzin obowiązkowych praktyk, co stanowi łącznie 35 pkt. ECTS.

Wymiar praktyk został podzielony na cztery części oraz przypisany do poszczególnych semestrów studiów tak, by kolejne etapy zdobywania doświadczenia zawodowego korespondowały z przebiegiem studiów i zarazem stanowił kontynuację oraz rozwinięcie wcześniej zdobytych umiejętności praktycznych.

Przebieg praktyk w każdym roku akademickim odbywa się zgodnie z zatwierdzonym przez dyrektora Instytutu i podanym do publicznej wiadomości harmonogramem praktyk oraz w oparciu o kierunkowy Regulamin praktyk. Studenci realizuje następujące rodzaje praktyk:

Rodzaj praktyki	Semestr	Wymiar godzin	Punkty ECTS
stanowiskowa	II	250	9
wdrożeniowa	III	250	9
zawodowa	IV	310	12
dyplomowa	V	150	5

Każdy kierunek studiów realizowany w PWSZ w Lesznie, w tym także kierunek ekonomia, w zakresie praktyk ma przydzielonego uczelnianego opiekun praktyk i zakładowego opiekuna praktyk. Szczegółowy zakres obowiązków uczelnianego opiekuna praktyk oraz zakładowego opiekuna praktyk określa uczelniany Regulamin praktyk, którego uszczegółowieniem jest kierunkowy Regulamin.

Realizacja praktyk odbywa się na zasadzie dobrowolnego wyboru przez studenta placówki, z zachowaniem warunków określonych programem danej praktyki i na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Uczelnią a instytucją przyjmującą studenta na praktyki. Przebieg praktyki dokumentowany jest przez studentów oraz monitorowany przez opiekunów praktyk na bieżąco.

Przed rozpoczęciem każdej praktyki uczelniany opiekun praktyk prowadzi spotkanie organizacyjne, podczas którego omawiana jest dokumentacja, organizacja, przebieg, możliwość wizytacji placówek oraz system oceniania studentów.

W trakcie realizacji praktyki studenci mają obowiązek prowadzić na bieżąco dziennik praktyk, który następnie składają w biurze praktyk.

Po zakończeniu roku akademickiego uczelniany opiekun praktyk składa sprawozdanie z przebiegu praktyk według wzorów znajdujących się w uczelnianym Regulaminie praktyk.

Ważnym elementem realizacji praktyk jest zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających systematyczne doskonalenie przebiegu praktyk z uwzględnieniem opinii wszystkich interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uczestniczących w tym procesie. W tym celu wdrożono rozwiązania mające zapewnić jak najwyższą jakość praktyk studenckich w obszarach dotyczących projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu procesu realizacji praktyk. Umożliwiają one sprawne identyfikowanie słabych stron oraz podejmowanie działań doskonalących proces kształcenia w sposób ciągły z uwzględnieniem opinii wszystkich interesariuszy, w tym także potrzeb rynku.

Na podstawie ankiet zbierane są opinie studentów oraz instytucji przyjmujących studentów na praktyki o przebiegu praktyk i proponowanych rozwiązaniach mających w przyszłości usprawnić ich realizację. Ważnym ogniwem systemu zapewnienia jakości realizacji praktyk zawodowych na kierunku ekonomia są częste spotkania w ramach Instytutowej Rady Pracodawców.

Do głównych celów tej Rady w zakresie realizacji praktyk zawodowych należy wymienić:

- określenie profilu/sylwetki absolwenta, który sprosta oczekiwaniom zarówno pracodawców, jak i współczesnego rynku pracy,
- określenie optymalnego sposobu doboru wymiaru praktyk do prowadzenia zajęć na studiach dualnych prowadzonych na kierunku ekonomia,
- określenie sposobu ustalenia ścieżki kształcenia na kierunku tak, aby umiejętności, wiedza i kompetencje nabywane przez studentów były zgodne z oczekiwaniami pracodawców oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego,
- opracowania dokumentacji, norm i narzędzi związanych z zarządzaniem jakością kształcenia i kontroli jakości kształcenia na kierunku ekonomia w ramach prowadzonych studiów dualnych,
- podtrzymywanie konstruktywnych relacji z przedstawicielami firm będących członkami Rady Pracodawców oraz innymi partnerami Instytutu,

- umacnianie wizerunku Instytutu/Uczelni i kierunku ekonomia jako podmiotu edukacyjnego nowoczesnego, kształcącego zgodnie z oczekiwaniami rynku i otwartego na wszelaką konstruktywną współpracę,
- nawiązywanie indywidualnych form współpracy ze studentami w ramach przygotowywanych prac dyplomowych w oparciu o rzeczywiste dane i problemy współpracujących z Instytutem pracodawców,
- umożliwienie realizacji zajęć poglądowych, praktyk, staży lub warsztatów na terenie siedziby pracodawców.

Biorąc pod uwagę liczbę studentów na kierunku ekonomia, liczba miejsc praktyk jest wystarczająca. Miejscom ich odbywania m. in. są: Urząd Skarbowy w Rawiczu, Wernel-Kenkel Spółka z o.o. w Krzycku Wielkim, Urząd Gminy Włoszakowice, urzędy miejskie w Lesznie, Bojanowie i Krobi, Bank Spółdzielczy we Wschowie, Miejski Zakład Zieleni w Lesznie, Miejskie Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lesznie, Biuro Rachunkowe MAGDA Sp. z o.o. w Lesznie, Nadleśnictwo Góra Śląska, Poczta Polska S.A., Biuro Rachunkowe AKAR Anna Juskowiak w Rydzynie Rydzyna, Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie, DORADZTWO BIZNESOWE Licencjonowane Biuro Rachunkowe mgr Elżbieta Stempień we Wschowie, Biuro Rachunkowe BILANS Aldona Żołędziewska w Krobi, Biuro Księgowo-Handlowe Alicja i Andrzej Fonrobert Sp.c. w Krzywiniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wlkp., DYSTRYBUCJA BUDOWLANA Sp. z o.o. w Poznaniu, MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPLNEJ w Lesznie, BIURO RACHUNKOWE Przemysław Piwoński w Lesznie, Biuro Rachunkowe DEKRET w Lesznie, Centrum Nauki i Biznesu "ŻAK" Sp. z o.o. w Lesznie, C&C PARTNERS Sp. z o.o. w Lesznie, Biuro Podatkowe "MODUS" we Włoszakowicach, 64-140 Włoszakowice, ViaCon Polska Sp z o.o. w Rydzynie, Rawicka Fabryka Wyposażenia Wagonów "RAWAG" w Rawiczu, Euro-pegaz TRANSPORT Sp. z o.o. w Warszawie, Oddział w Osiecznej, Biuro Rachunkowe Partner Martyna Bzdęga w Pudłiszkach, Biuro Rachunkowe Emilia Kwiatkowska w Lesznie, ASTOR Biuro Rachunkowe Leszek Sztuba w Lesznie, Biuro Rachunkowe Agnieszka Kacprzyńska w Lesznie, Bank Spółdzielczy w Śmiglu, "BAJT" Biuro Rachunkowe Jadwiga Wełniak w Lesznie, Przedsiębiorstw Usługowo Produkcyjne AGROMIX Sp. z o.o. w Rydzynie, TOYOCAR Sp. z o.o. Sp. k. w Lesznie, Biuro Rachunkowe Magdalena Olejniczak w Miejskiej Górcie, Biuro Rachunkowe Doradztwo Podatkowe Elżbieta Smolicz we Wschowie, LESZCZYŃSKA FABRYKA POMP Spółka z o.o. w Lesznie, Przedsiębiorstw Handlowo-Usługowe PIEPRZYK w Rawiczu, OSI POLAND FOODWORKS Sp. z o.o. w Chruście.

Szczególnie należy podkreślić, że dorobkiem licznych spotkań w ramach Rady Pracodawców jest wypracowanie formuły studiów dualnych (Załącznik nr 9 i nr 10) na kierunku ekonomia, która jest aktualnie realizowana.

Studia te są realizowane w ramach współpracy Instytutu z przedsiębiorstwami działającymi w subregionie leszczyńskim. Należą do nich: firma Werner–Kenkel z siedzibą w Krzycku Wielkim i Bochni, Creaton Polska z siedzibami w Widziszewie, Olkusz i Chojnicach, OSI Poland Foodworks z siedzibą w Chruście, Schaltbau Rawag w Rawiczu, Europegaz w Osiecznej, LFP w Lesznie, LOB w Lesznie, Spinko Sp. z o.o., Biuro Rachunkowe MAGDA Sp. z o.o., Agro-Rydzyna Sp. z o.o.

Celem zaproponowanego i będącego jeszcze na etapie wdrażania modelu kształcenia dualnego jest zapewnienie jak najlepszego przygotowanie absolwentów kierunku ekonomia do poruszania się na współczesnym rynku pracy. Formuła dualna daje możliwość już w trakcie trwania studiów wykorzystania w praktyce zdobytej w uczelni wiedzy teoretycznej. Program studiów obejmuje bogaty zakres wiedzy teoretycznej zdobywanej podczas zajęć na Uczelni przeplatających się z okresami pracy na różnych stanowiskach w wybranym przedsiębiorstwie/institucji. Studia dualne pozwalają zatem

pogodzić naukę i pracę, zapewniając w ten sposób najlepsze praktyczne przygotowanie do zawodu w kontekście uzyskiwania kwalifikacji cenionych i poszukiwanych przez pracodawców.

Przygotowując koncepcje studiów dualnych postanowiono zaproponować formułę, która będzie atrakcyjna dla pracodawców, a student zdobywając umiejętności i doświadczenie będzie jednocześnie wsparciem w codziennej pracy przedsiębiorstwa. Jednocześnie uznano, że powinna to być formuła przyjazna dla studenta, który w możliwie szerokim zakresie będzie mógł samodzielnie zaprojektować ścieżkę swojego kształcenia. Ponadto postawiono tak zaprojektować programy kształcenia, by realizacja praktyk w połączeniu z aplikacyjną pracą dyplomową przygotowywaną przez studentów studiów dualnych w miejscu pracy stworzyły solidne przygotowanie do wykonywania zawodu w przyszłości i jednocześnie nie pochłaniały zbyt dużej części programu studiów.

Wspomniane rozwiązanie ma na celu zapewnienie wysokiego stopnia zatrudnialności absolwentów kierunku ekonomia, nie tylko zaraz po ukończeniu studiów, ale także w dalszej perspektywie.

Rekrutacja na studia dualne odbywa się po ukończeniu przez studenta pierwszego roku studiów i zaliczeniu praktyki zawodowej przewidzianej w programie studiów dla semestru drugiego. Rozwiązanie to z założenia ma umożliwić studentowi zdobycie pierwszych doświadczeń zawodowych jeszcze przez rozpoczęciem dualnej ścieżki kształcenia i zarazem ułatwić podjęcie decyzji o wyborze pożądanej ścieżki dalszego kształcenia zgodnej z jego preferencjami.

Zaletą zaproponowanego rozwiązania jest możliwość samodzielnego wyboru przez studenta formuły studiowania - czy będzie kontynuował tradycyjną ścieżkę kształcenia, czy decyduje się na studia w formule dualnej.

Równolegle rekrutację na studia dualne po zakończeniu drugiego semestru prowadzą przedstawiciele przedsiębiorstw, przeprowadzając rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami. Student–praktykant odbywający praktykę w ramach studiów dualnych otrzymuje indywidualną opiekę zapewnioną przez uczelnianego oraz przez zakładowego opiekuna praktyk.

Zadania opiekunów praktyk dualnych poza bieżącym monitorowaniem przebiegu praktyki obejmują także obowiązek wspólnego przygotowania szczegółowego programu praktyki zawodowej, dostosowanego każdorazowo do profilu danego zakładu pracy/institucji i jednocześnie powiązanego z wybraną merytoryczną częścią programu studiów w układzie semestralnym.

Student programu studiów dualnych zobowiązany jest w każdym semestrze zrealizować 320 godzin praktyk zgodnie z przyjętym i zatwierdzonym dla każdego semestru programem praktyki dualnej.

W ramach przyjętego rozwiązania Instytut nie narzuca szczegółowego harmonogramu realizacji praktyk dualnych, pozostawiając tę kwestię do indywidualnego uzgodnienia pomiędzy zakładem pracy a studentem. Rozwiązanie to daje pracodawcom możliwość bardziej elastycznej współpracy z Instytutem/Uczelnią i praktykantami, zapewniając jednocześnie osiągnięcie założonych dla praktyki w programie studiów efektów uczenia.

Do niewątpliwych korzyści studiów dualnych realizowanych na kierunku ekonomia należą:

- budowa programu kształcenia w ścisłej współpracy z pracodawcą,
- zwiększona ilość godzin praktyk,
- indywidualna opieka zapewniona w Uczelni przez uczelnianego opiekuna oraz w przedsiębiorstwie przez zakładowego opiekuna studenta,
- możliwość pisania aplikacyjnej pracy dyplomowej z udziałem promotora pomocniczego przedstawiciela pracodawcy,
- studia realizowane w formule IOS (Indywidualna Organizacja Studiów) – student w znacznym zakresie może samodzielnie kształtować ścieżkę swojej kariery,
- możliwość uzyskania oferty pracy dla wybranych studentów po zakończeniu studiów,

- udział w innowacyjnym systemie studiowania, zakładającym równoczesne zdobywanie wiedzy akademickiej i doświadczenia praktycznego.

Zaproponowany na kierunku ekonomia model studiów dualnych dzięki swojej elastyczności pozwala połączyć naukę z pracą, uwzględniając jednocześnie indywidualne oczekiwania i aspiracje studentów, a Instytutowa Rada Pracodawców stała się swoistą platformą wymiany wiedzy i doświadczeń działającą na rzecz jej interesariuszy.

Studia w tej formule nadal będą rozwijane i doskonalone, bowiem jest to w naszej ocenie najlepszy model technologii kształcenia zawodowego.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady rekrutacji na studia w roku akademickim 2020/21 reguluje Zarządzenie nr 33 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 29 czerwca 2020 roku (Załącznik nr 3) (z p.zm. – Uchwała nr 29/2021 z dnia 17 maja 2021 roku – Załącznik nr 3a)) oraz Uchwała nr 23/2021 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie z dnia 30 czerwca 2021 roku w sprawie zasad i trybu przyjęć na studia pierwszego stopnia; studia drugiego stopnia na kierunkach: Pedagogika, Wychowanie fizyczne oraz Mechatronika, a także na jednolite studia magisterskie na kierunkach: Fizjoterapia oraz Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w roku akademickim 2022/2023 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie (Załącznik nr 11).

Podstawą przy ubieganiu się o przyjęcie kandydata na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie jest:

- posiadanie świadectwa dojrzałości,
- załączenie kompletu dokumentów w wyznaczonych terminach,
- spełnienie wymogów postępowania kwalifikacyjnego obowiązujących na danych kierunkach kształcenia.

O przyjęciu na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej sporządzonej na podstawie kolejności składanych dokumentów.

Dokumenty są przyjmowane do wyczerpania limitu miejsc.

Na kierunku ekonomia nie określono żadnych dodatkowych kryteriów rekrutacji.

2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej reguluje par. 15 Regulaminu Studiów (Załącznik nr 12). Zgodnie z jego treścią uznawanie to ma miejsce za zgodą Prorektora właściwego ds. studenckich, po zasięgnięciu opinii dyrektora właściwego instytutu, zgodnie z zasadami systemu przenoszenia osiągnięć. Warunkiem zaliczenia jest zbieżność efektów uczenia się i ewentualne zaliczenie tzw. różnic programowych.

3. Zasady, warunki i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje Uchwała nr 52/2019 Senatu PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie (Załącznik nr 13). Regulamin określa niniejsze kwestie w sposób bardzo szczegółowy.

Zasady - Potwierdzanie efektów uczenia się może być przeprowadzone zgodnie z zapisami Ustawy. Kierunki, na których potwierdzane są efekty określa corocznie Rektor. Listę przedmiotów w ramach danego kierunku objętego procedurą potwierdzania efektów uczenia się, przygotowuje dyrektor instytutu, w którym prowadzony jest kierunek i ogłasza na stronie internetowej Uczelni. Weryfikacja efektów uczenia się jest dokonywana w oparciu o efekty uczenia się określone w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. W wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi na studia nie więcej niż 50% punktów ECTS, przypisanych do danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

Warunki - Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone, pod warunkiem złożenia przez kandydata stosownych dokumentów potwierdzających doświadczenie zawodowe.

Tryb - Informacje dotyczące procesu weryfikacji efektów uczenia się zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni/Instytutu. Informacje dotyczą m.in. składania wniosków, podpisywania umów, procesu weryfikacji efektów uczenia się przez odpowiedni zespół.

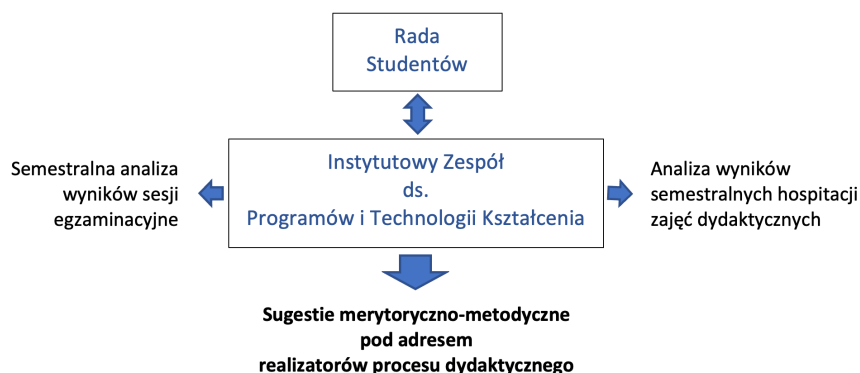
4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Zasady, warunki i tryb dyplomowania reguluje Regulamin Studiów (par. 39-45). Precyzuje on m.in. czym jest praca dyplomowa, zobowiązuje studenta do sprawdzenia pracy w JSA, a także określa stosowne terminy złożenia pracy i całego procesu dyplomowania. Ponadto reguluje zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego oraz szczegółowe kryteria oceny pracy dyplomowej oraz egzaminu, a także obliczania ostatecznego wyniku studiów, jaki student otrzyma na dyplomie. W Instytucie funkcjonuje Zespół ds. Oceny Jakości Prac Dyplomowych i Procesu Dyplomowania (Załącznik nr 14).

5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Monitoring i ocena postępów studentów są prowadzone na bieżąco, począwszy od rekrutacji, gdzie analizowane są liczby kandydatów na studia w porównaniu do liczby osób ostatecznie przyjętych. Często liczby te różnią się od siebie, ponieważ niejednokrotnie kandydaci zapisują się na kilka kierunków a nawet uczelni. Analizowany jest również poziom odsiewu studentów. Częściej jednak studenci rezygnują ze studiów z różnych przyczyn osobistych niż z powodu niezaliczenia semestru studiów. W tej sytuacji zazwyczaj prowadzone są rozmowy ze studentami, aby poznać powody ich decyzji i w miarę możliwości w rozwiązaniu ewentualnych problemów, jeżeli student sobie tego życzy.

Analizę wyników nauczania w kontekście doskonalenia procesu dydaktycznego i uczenia się studentów prowadzi Instytutowy Zespół ds. Programów i Technologii Kształcenia we współpracy z instytutową Radą Studentów według poniższego modelu

Model ten w dotychczasowej praktyce okazał się skutecznym narzędziem zmian merytoryczno-metodycznych realizowanego procesu dydaktycznego na kierunku ekonomia, szczególnie oczekiwanych przez studentów. Na przykład Zespół zasugerował nauczycielowi prowadzącemu ćwiczenia z przedmiotu „Matematyka” obniżenie poziomu abstrakcji rozwiązywanych zadań i w większym zakresie odniesienie ich do konkretnej problematyki ekonomicznej.

6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się reguluje Uchwała nr 2/2013 Senatu z dnia 17 stycznia 2013 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie – par. 9 (Załącznik nr 15 i nr 15a). Zgodnie z jego treścią weryfikacja zakładanych efektów uczenia się obejmuje:

- badanie sprawdzalności zdefiniowanych efektów uczenia się,
- badanie przejrzystości procedury egzaminacyjnej,
- ocenę czytelności zasad oceniania studentów, w tym egzaminów, prac zaliczeniowych, prac projektowych,
- weryfikację procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych,
- ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji,
- ocenę organizacji i przebiegu obrony pracy dyplomowej,
- badanie zasad dokumentowania sposobów weryfikacji efektów uczenia się,
- badanie weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk.

Zasady te reguluje również Regulamin Studiów, przyjęty Uchwałą nr 14/2019 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie z dnia 25 kwietnia 2019 rok (z późn. zm.) który:

w zakresie zaliczeń wprowadza m. in. następujące regulacje:

- podstawą do zaliczenia wszystkich rodzajów ćwiczeń, zajęć laboratoryjnych lub projektowych, seminariów, wykładów i innych przewidzianych w programie studiów niekończących się egzaminem są pozytywne wyniki bieżącej kontroli wiadomości i umiejętności. Formę tej kontroli określa wykładowca w karcie przedmiotu,
- studentowi, którzy w wyniku bieżącej kontroli wiadomości. Umiejętności otrzymał ocenę niedostateczną z danego przedmiotu przysługuje prawo do jednego zaliczenia poprawkowego,

- brak zaliczenia ćwiczeń przewidzianych w programie studiów uniemożliwia przystąpienie do egzaminu z danego przedmiotu. Decyzję w sprawie ewentualnego dopuszczenia do egzaminu, w przypadku braku zaliczenia innych rodzajów zajęć, podejmuje nauczyciel akademicki prowadzący wykład,
- zaliczenia dokonuje prowadzący zajęcia. W szczególnych przypadkach zaliczenia może dokonać inny nauczyciel akademicki wyznaczony przez dyrektora właściwego instytutu,
- prowadzący jest zobowiązany umożliwić studentowi przystąpienie do zaliczenia, również poprawkowego przed terminem egzaminu,
- zajęcia prowadzone w zakładach pracy, w ramach porozumienia i współkształceniu, zalicza bez oceny prowadzący z zakładu pracy. Student chcący uzyskać zaliczenie z oceną przystępuje do formy zaliczenia zgodnej z kartą opisu przedmiotu,
- na wniosek studenta, złożony w okresie do 3 dni roboczych od daty ogłoszenia wyników, dyrektor właściwego instytutu zarządza w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych (tylko w przypadku stwierdzenia braku obiektywizmu w ocenie lub niewłaściwego przebiegu zaliczenia) zaliczenie komisyjne. Przeprowadza je komisja w składzie trzech nauczycieli akademickich, powołanych przez dyrektora właściwego instytutu. W skład komisji, oprócz przewodniczącego oraz prowadzącego zajęcia, powinien wchodzić specjalista z tej samej lub pokrewnej dziedziny wiedzy. Organ samorządu studenckiego ma prawo, na wniosek studenta, delegować swojego przedstawiciela jako obserwatora zaliczenia komisyjnego. Ocena komisji jest ostateczna,

w zakresie egzaminów wprowadza regulacje zapisane w par. 29 cytowanego wcześniej Regulaminu Studiów.

Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następującą skalę ocen:

- bardzo dobry (A) - 5,0,
- dobry plus (B) - 4,5,
- dobry (C) - 4,0,
- dostateczny plus (D) - 3,5,
- dostateczny (E) - 3,0,
- niedostateczny (F) - 2,0.

7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w dużej mierze zależą od formy zajęć.

W przypadku wykładów, gdzie mamy do czynienia głównie z efektami w zakresie wiedzy, najczęściej stosowane są egzaminy lub kolokwia testowe. Jeżeli chodzi o ćwiczenia, które wpływają przede wszystkim na osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, stosowane są m.in. testy, prezentacje, referaty.

Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie języka obcego następuje na podstawie egzaminu na poziomie B2 na IV semestrze studiów - w przypadku języka angielskiego.

Potwierdzeniem osiągnięcia efektów osiąganych na praktykach zawodowych są zapisy w dziennikach praktyk oraz realizacja samodzielnych zadań wybranych z katalogu przygotowanego przez opiekuna praktyk.

Na zakończenie procesu kształcenia student podchodzi do egzaminu dyplomowego będącego potwierdzeniem osiągnięcia wszystkich kierunkowych efektów uczenia się.

Poza tradycyjnymi testami, na zaliczenie ćwiczeń studenci przygotowują również referaty i prezentacje. Na przykład na zajęciach z zarządzania projektami tworzą projekty zgodne z metodyką PCM składające się z matrycy logicznej, harmonogramu i budżetu.

Prace dyplomowe mają głównie charakter opisowo-empiryczny. Ich tematyka skupia się najczęściej wokół zagadnień związanych z przedsiębiorstwem w zakresie np. form opodatkowania, funkcjonowania systemu motywacyjnego, budowy biznes planu, działań marketingowych, itp. Studenci chętnie podejmują również tematykę związaną z finansami jednostek samorządu terytorialnego, np. dotyczące budowy i analizy budżetu, a także dotyczące zagadnień marketingowych, np. działania marketingowe na rynku usług kosmetycznych, muzycznych, E-commerce i marketing internetowy na przykładzie firmy Amazon.

Stosowane są następujące sposoby dokumentowania osiągnięcia efektów uczenia się: testy, prezentacje, referaty, prace zaliczeniowe, projekty, wypełnione dzienniki praktyk, protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych.

Dane z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie – absolwenci kierunku ekonomia w 2019 roku - wynika, że:

- w 2019 roku dyplom ukończenia studiów stacjonarnych na kierunku ekonomia uzyskało 24 absolwentów,
- średni czas poszukiwania przez nich pracy wyniósł 2 miesiące,
- ich średnie wynagrodzenie brutto z roku 2019 wynosiło 2467 PLN (minimalne wynosiło 2250 PLN),
- ich względny wskaźnik zarobków w roku 2019 wyniósł 0,53 (wartość powyżej 1/poniżej 1 oznacza, że przeciętnie absolwenci zarabiają powyżej/poniżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania),
- czas, w którym byli bezrobotni w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wyniósł 11,81% (procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynoszący 100% oznacza 1 rok).

Wnioski:

- absolwenci uzyskali szybko pracę etatową po uzyskaniu dyplomu,
- absolwenci uzyskali węższe wynagrodzenie niż minimalne wynagrodzenie w danym roku,
- absolwenci uzyskali niższe wynagrodzenie niż średnie wynagrodzenie w swoich miejscach zamieszkania,
- przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów było węższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

Zajęcia na kierunku ekonomia realizowane są zarówno przez pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, jak i osoby zatrudnione na umowę zlecenie.

Kadrę dydaktyczną stanowią: 3 samodzielnych pracowników nauki, 10 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 6 osób z tytułem zawodowym magistra.

W zależności od potrzeb, w ramach umowy zlecenia mogą być zatrudniani specjaliści praktycy o wąskich kwalifikacjach zawodowych.

Struktura kwalifikacji, dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe osób prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia:

- prof. dr hab. Bogna Pilarczyk – ekonomia i finanse, możliwość prowadzenia zajęć w j. angielskim,
- prof. dr hab. Teresa Łuczka – ekonomia i finanse, możliwość prowadzenia zajęć w j. angielskim i niemieckim, kierownik Studiów Doktoranckich Wydziału Inżynierii i Zarządzania Politechniki Poznańskiej, kierownik katedry Przedsiębiorczości i Komunikacji w Biznesie,
- dr hab. Ewa Karmolińska -Jagodzik – pedagogika, doświadczenie zawodowe: praca z młodzieżą w zakresie profilaktyki, psychoterapii i rozwoju osobistego,
- dr Przemysław Bartkiewicz, prof. PWSZ – ekonomia i finanse, doświadczenie zawodowe: audytor WSA w Poznaniu, biegły sądowy w dziedzinie bankowości, radca Wielkopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej,
- dr Tomasz Kujaczyński – ekonomia i finanse, doświadczenie zawodowe: zarządzanie dużą organizacją pożytku publicznego,
- dr Bartłomiej Sipiński – filozofia, zajęcia prowadzone w j. angielskim - Università in Laterano; Polska Akademia Nauk Stacja Paryska; Uniwersytet w Zhaoqing (Chiny); Uniwersytet Pedagogiczny im. P. Tyczyny w Humaniu (Ukraina) – wykłady gościnne,
- dr Jakub Pawlak – nauki o zarządzaniu i jakości, doświadczenie zawodowe: Andreas Mobile s.c. w Poznaniu - specjalista ds. marketingu internetowego, tłumacz j. niemieckiego, Bertelsmann Media Sp. z o.o. Oddział Arvato Polska, Poznań – Konsultant obsługi klientów niemiecko- i anglojęzycznych, „Europa Mobile s.c.” w Poznaniu - własna działalność gospodarcza, możliwość prowadzenia zajęć w j. angielskim i niemieckim,
- dr Roman Kosmański – ekonomia i finanse,

- dr inż. Michał Szaryk – ekonomia i finanse, doświadczenie zawodowe: biznes,
- dr Joanna Zator Peljan – literaturoznawstwo, specjalista w zakresie literaturoznawstwa germańskiego, doświadczenie językowe w biznesie, możliwość prowadzenia zajęć w j. niemieckim i angielskim,
- dr Jakub Szynkarek – nauki prawne, doświadczenie zawodowe: adwokat, nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za najlepszą pracę naukową, praca w polskich i międzynarodowych kancelariach prawniczych, współzałożycielem oraz członkiem Rady Ekspertów Oprogramowania PRO LEGA, możliwość prowadzenia zajęć w j. angielskim,
- dr Magdalena Urbaniak Elkholy – językoznawstwo, doświadczenie zawodowe, tłumacz j. niemieckiego w zakresie literatury specjalistycznej, w tym ekonomicznej, obsługa firm niemieckich w zakresie komunikacji i wymiany międzynarodowej, możliwość prowadzenia zajęć w j. niemieckim i angielskim,
- dr Magdalena Kasperska – nauki o polityce i administracji, doświadczenie zawodowe: ekspert oceniający projekty w ramach III osi priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 – ponad 100 ocenionych projektów dot. programów rozwoju uczelni, ekspert oceniający projekty w ramach Wielkopolskiego regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 w dziedzinie edukacja (ponad 100 ocenionych projektów infrastrukturalnych, możliwość prowadzenia zajęć w j. angielskim.
- mgr Piotr Urbaniak – mgr ekonomii, doświadczenie zawodowe: praktyka w zakresie metodyki nauczania przedmiotów ekonomicznych (doradca metodyczny ds. przedmiotów ekonomicznych) – długoletnia praca w Centrum Nauczycieli, „Nauczyciel na Medal” wybrany przez studentów w plebiscywie Uczelni w roku 2021, możliwość prowadzenia zajęć w j. rosyjskim,
- mgr inż Wiesław Wilczkowiak – doświadczenie zawodowe: współpraca – konsultant finansowy „System plus” sp. z o.o. – zarządzanie nieruchomościami - współpraca L-systems sp. z o.o. trener/ konsultant zaawansowanych systemów informatycznych klasy ERP – Scala, - członek komisji ds. podziału środków finansowych na kulturę Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miasta Leszna, na edukację Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Leszna, Prezes Zarządu GTBS Sp. z o.o. w Lesznie,
- mgr Krzysztof Kaźmierowski – mgr ekonomii, doświadczenie zawodowe: Astromal sp. z o.o. sp. k. - manager ds. logistyki planowania produkcji, specjalista ds. logistyki i handlu,
- mgr Hubert Szańca – studia ekonomiczne – zarządzanie przedsiębiorstwem, dyrektor finansowy (główny księgowy) w MPEC sp. z o.o. w Lesznie,
- mgr Marta Mruk - mgr zdrowia publicznego, doświadczenie zawodowe: ochrona zdrowia,
- mgr Ilona Richter – mgr filologii angielskiej, doświadczenie zawodowe: tłumacz w firmie Heinz Pudliszki,
- mgr Wiesław Borowiak – mgr matematyki.

Podręczniki i inne publikacje autorstwa kadry dydaktycznej, szczegółowy dorobek naukowy, kwalifikacje oraz pełniejszy wykaz doświadczenia zawodowego zostały wykazane w formularzach osobowych w załącznikach (cz. III).

Wszyscy pracownicy odbyli szkolenie z zakresy korzystania z platformy MsTeams w celu prowadzenia kształcenia zdalnego w warunkach pandemii Covid-19.

2. *Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)*

Przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne	Nauczyciel
Język angielski/Konwersacje w j. specjalistycznym	Mgr Ilona Richter
Wprowadzenie do komunikacji zawodowej w j. niemieckim	Dr Joanna Zator Peljan
Technologia informacyjna/Informacja ekonomiczna	Dr Tomasz Kujaczyński
Podatki/Systemy informacyjne w zarządzaniu MSP	Mgr Hubert Szańca Mgr inż. Wiesław Wilczkowiak
Pomysł na biznes i jego realizacja	Mgr Piotr Urbaniak
Elementy ekonomii menedżerskiej	Mgr Piotr Urbaniak
Zarządzanie ryzykiem/Zarządzanie zmianą	Dr Przemysław Bartkiewicz
Statystyka opisowa	Mgr inż. Wiesław Wilczkowiak
Rachunkowość	Mgr Krzysztof Kaźmierowski
Podstawy marketingu	Prof. dr hab. Bogna Pilarczyk Dr Jakub Pawlak
Korespondencja	Mgr Piotr Urbaniak
Gospodarka regionalna	Dr Michał Szaryk
Badania marketingowe	Prof. dr hab. Bogna Pilarczyk Dr Jakub Pawlak
Komunikacja społeczna/ Komunikacja interkulturowa	Dr Joanna Zator Peljan
Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. angielskim	Dr Joanna Zator Peljan
Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. niemieckim	Dr Magdalena Urbaniak Elkholy
Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w j. angielskim	Dr Joanna Zator Peljan
Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w j. niemieckim	Dr Magdalena Urbaniak Elkholy
Podstawy prowadzenia biznesu w j. angielski	Dr Joanna Zator Peljan
Podstawy prowadzenia biznesu w j. niemieckim	Dr Magdalena Urbaniak Elkholy
Psychologia stresu	Dr hab. Ewa Karmolińska Jagodzic
Fundusze europejski	Dr Magdalena Kasperska
Finanse MSP	Prof. dr hab. Teresa Łuczka Mgr Hubert Szańca
Rachunkowość elektroniczna MSP	Mgr Krzysztof Kaźmierowski
Zarządzanie projektami finansowanymi ze środków UE	Dr Magdalena Kasperska
Metody wyceny projektów gospodarczych	Dr Tomasz Kujaczyński
Rachunkowość zarządcza	Mgr inż. Wiesław Wilczkowiak
Sprawozdawczość finansowa	Mgr Hubert Szańca
Analiza ekonomiczna MSP	mgr inż. Wiesław Wilczkowiak

3. *Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową*

Osoby, które prowadzą zajęcia na kierunku można podzielić na trzy podstawowe grupy:

- a) osoby, które łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową na bardzo wysokim poziomie:
 - prof. dr hab. Bogna Pilarczyk – ekonomia i finanse,
 - prof. dr hab. Teresa Łuczka – ekonomia i finanse,
 - dr hab. Ewa Karmolińska Jagodzik – pedagogika,
 - dr Bartłomiej Sipiński – filozofia,
- b) osoby, które znajdują się na wczesnym lub średnim etapie rozwoju naukowego oraz posiadają doświadczenie zawodowe lub eksperckie w zakresie kierunkowych efektów uczenia się:
 - dr Jakub Szynkarek – nauki prawne,
 - dr Jakub Pawlak – nauki o zarządzaniu i jakości,
- c) osoby, które aktualnie łączą lub łączyły działalność dydaktyczną z działalnością zawodową:
 - dr Przemysław Bartkiewicz, prof. PWSZ - ekonomia i finanse,
 - dr Tomasz Kujaczyński – ekonomia i finanse
 - dr Roman Kosmański – ekonomia i finanse,
 - dr Michał Szaryk – ekonomia i finanse,
 - dr Joanna Zator Peljan – literaturoznawstwo, doświadczenie językowe w biznesie,
 - dr Magdalena Urbaniak Elkholy – językoznawstwo, doświadczenie językowe w biznesie,
 - dr Magdalena Kasperska – nauki o polityce i administracji, doświadczenie w tworzeniu projektów unijnych,
 - mgr Piotr Urbaniak – doświadczenie z zakresie biznesu edukacyjnego i metodyki nauczania,
 - mgr inż. Wiesław Wilczkowiak – doświadczenie biznesowe,
 - mgr Krzysztof Kaźmierowski – doświadczenie biznesowe,
 - mgr Huber Szańce – doświadczenie biznesowe,
 - mgr Ilona Richter – doświadczenie biznesowe.

4. *Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry*

Celem prowadzonej polityki kadrowej jest dobór takich realizatorów procesu dydaktycznego, którzy w optymalnym stopniu (uwzględniającym możliwości finansowe Uczelni) wypełnią misję i założone cele strategiczne dla kierunku ekonomia.

Rekrutacja kadry, w przypadku zatrudnienia na umowę o pracę, odbywa się w oparciu o konkursy. Na kierunku ekonomia kadra etatowa jest już ustabilizowana od kilku lat. W przypadku umów cywilno-prawnych zatrudniani są często praktycy z podmiotów gospodarczych (interesariuszy zewnętrznych), z którymi Instytut/Uczelnia współpracuje w ramach doskonalenia programu kształcenia.

Ocena kadry odbywa się zgodnie z wymogami ustawy, co cztery lata. Uzyskiwane wysokie oceny są brane pod uwagę w procesie udzielania nagród. W przypadku niskich ocen z nauczycielami przeprowadzane są rozmowy dyscyplinujące.

Praca nauczycieli akademickich jest oceniana przez studentów. Ankiety ewaluacyjne są wypełniane przez studentów raz w roku. W roku 2021 mgr Piotr Urbaniak został wybrany przez studentów Instytutu „Nauczycielem na Medal”.

5. *System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych*

W miarę możliwości budżetowych uczelni, pracownicy biorą udział w szkoleniach i konferencjach. W aspekcie rozwoju naukowego, należy podkreślić, że zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, uczelnie zawodowe nie mają obowiązku prowadzenia badań naukowych. Zgodnie ze Statutem uczelni, pracownicy zatrudniani są wyłącznie na stanowiskach dydaktycznych, co sprawia, że nie mają oni obowiązku rozwoju badawczego. Niemniej jednak, w miarę możliwości finansowych uczelnia stara się dofinansowywać udział pracowników w konferencjach naukowych, których wynikiem są często publikacje w punktowanych wydawnictwach.

Uczelnia wspólnie z Urzędem Miasta Leszna wypracowała system stypendialny refundujący koszty przewodów doktorskich mieszkańców Leszna, którymi często są właśnie pracownicy Uczelni.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

1. *Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatność do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy*

Zajęcia na kierunku ekonomia odbywają się przede wszystkim w głównym budynku Uczelni. Zajęcia dot. technologii informacyjnych oraz zarządzania projektami są realizowane w laboratoriach komputerowych. Pełen opis bazy dydaktycznej stanowi wymagany załącznik do raportu (cz. III).

2. *Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe*

Poza Uczelnią nie są prowadzone zajęcia dydaktyczne. Proces dydaktyczny realizowany podczas odbywania praktyk zawodowych odbywa się w ramach infrastruktury i wyposażenia wybranego przedsiębiorstwa. Warunki te odpowiadają wymogom współczesnego procesu kształcenia praktycznego i gwarantują osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia.

3. *Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych*

Studenci mają dostęp do 118 komputerów na 5 laboratoriach komputerowych, 6 komputerów w czytelni biblioteki uczelnianej oraz 2 komputerów w “Skrypciarzni” w budynku głównym Uczelni.

Wszystkie komputery posiadają dostęp do sieci Internet, pełen pakiet Microsoft Office oraz specjalistyczne oprogramowanie.

Każdy student posiada dostęp do:

- dedykowanego konta e-mail w domenie student.pwsz.edu.pl (poczta studencka),
- platformy USOS,
- Web vLAB (wirtualnego laboratorium, gdzie prowadzone są zajęcia zdalne z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania),
- Pakietu Office365 w tym Microsoft Teams, gdzie prowadzone są zajęcia w formie zdalnej,
- platformy Moodle,
- dedykowanego systemu zdalnych spotkań <https://meet.pwsz.edu.pl>.

4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Dostępność obiektów infrastruktury technicznej dla studentów z niepełnosprawnościami.

Budynek główny PWSZ Leszno:

- podjazd dla niepełnosprawnych klatka schodowa A,
- winda dla niepełnosprawnych,
- toalety dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji (oprócz piwnicy).

Budynek auli:

- winda dla niepełnosprawnych,
- platforma dla niepełnosprawnych,
- toaleta dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji.

Budynek biblioteki:

- zjazd dla niepełnosprawnych wejście główne,
- winda dla niepełnosprawnych,
- toalety dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji.

Budynek Domu Studenckiego:

- podjazd dla niepełnosprawnych wejście główne,
- winda dla niepełnosprawnych,
- toaleta dla niepełnosprawnych z łazienką na parterze.

5. Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

W celu realizacji pracy własnej studenci mają możliwość korzystania z zasobów Biblioteki Uczelnianej, Czytelni oraz zasobów z dostępem zdalnym. Każdy student ma darmowy dostęp do platformy Ms Office, m.in. z takim oprogramowaniem jak MsWord, MsExell, Ms Power Point, MsTeams i inne. Są to najważniejsze narzędzia służące realizacji zadań wynikających z programu studiów. Osoby, które z różnych przyczyn nie mają dostępu do komputera mogą skorzystać z niego w budynku Biblioteki Uczelnianej, w Czytelni oraz w budynku głównym w „skrypciarń”. W obecnej sytuacji związanej z pandemią Covid-19 za pomocą oprogramowania MsOffice odbywa się w zasadzie cały tok studiów.

Ponadto studenci kierunku ekonomia mają dostęp do oprogramowania specjalistycznego w zakresie wspomagania procesów zarządzania (system klasy ERP firmy EPISOR iSKALA).

6. Systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Biblioteka Uczelniana powstała wraz z Uczelnią w 1999 r. Dysponuje nowym, powstałym specjalnie na jej potrzeby, budynkiem przy ul. Opalińskich 1, o powierzchni użytkowej 2100 m².

Budynek biblioteki jest wyposażony w nowoczesne systemy ochrony przed pożarem, kradzieżą i włamaniem i jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością – posiada podjazd, automatycznie otwierane drzwi wejściowe i windę.

Biblioteka zatrudnia profesjonalną kadrę. Obsadę stanowi 9 pracowników merytorycznych, zatrudnionych na 8 etatów. Wszyscy posiadają wykształcenie wyższe bibliotekarskie (kierunkowe lub podyplomowe), 2 osoby legitymują się tytułem doktora nauk humanistycznych i 2 tytułem bibliotekarza dyplomowanego.

Księgozbiór biblioteki ma charakter uniwersalny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb prowadzonych kierunków kształcenia. Oprócz wydawnictw zwartych gromadzone są czasopisma, kasety i magnetofonowe, płyty CD i DVD, kartografia, ikonografia, nuty, normy.

Stan zbiorów Biblioteki Uczelnianej na dzień 31.12.2020 przedstawia tabela:

Rodzaj zbiorów	Inwentarz	Ilość egz.	Wartość
książki	200	58492	1632274,79
kasety magnetofonowe	201	234	7650,77
kasety wideo	202	163	15301,54
CD i CD-ROM	203	1155	46968,62
kartografia	204	202	3949,02
ikonografia	205	220	20555,29
DVD	206	243	17582,5
druki muzyczne	207	77	883,01
normy	208	16	1077,79
	Razem	60 802	1 746 243,33

Ponadto biblioteka gromadzi prace licencjackie, inżynierskie i podyplomowe oraz dokumenty życia społecznego, jak ulotki, plakaty, zaproszenia dotyczące działalności Uczelni itp.

Zbiory powiększają się poprzez kupno, dary i wymianę. W 2020 r. zakupiono 905 jedn. inw. zbiorów na wartość 41 096,11 zł., a w ramach darów i wymiany pozyskaliśmy 314 jedn. inw. zbiorów.

Książki przydatne studentom kierunku ekonomia klasyfikowane są głównie w dziale *Nauki ekonomiczne* (3/E) i w poddziałach: *Finanse, bankowość* (3/E1), *Marketing* (3/E2), *Organizacja i zarządzanie* (3/E3), *Praca, pracownicy* (3/E4), *Rachunkowość* (3/E5), ale znajdują się także w innych działach stosownie do głównego tematu, np. *Filozofia, Etyka, Prawo, Socjologia* itd.

Wszystkie zbiory są również opatrywane deskryptorami (dawniej hasłami przedmiotowymi) oddającymi ich treść, co umożliwia wyszukanie w katalogu książek dotyczących danego zagadnienia. Katalog obejmuje 100% zbiorów i dostępny jest on-line ze strony biblioteki www.biblioteka.pwsz.edu.pl.

Czasopisma

W roku 2021 prenumerujemy 67 tytułów czasopism. Ponadto 13 tytułów otrzymujemy regularnie drogą darów i wymiany.

Na potrzeby kierunku ekonomia prenumerowane są czasopisma:

- Controlling i Rachunkowość Zarządcza,
- Ekonomista,
- Folia Pomeranae Technologiae Stetensis OECOMOMIE,
- Gazeta Podatkowa,
- Gospodarka Materiałowa i Logistyka,
- Logistyka,
- Logistyka a Jakość,
- Kwartalnik Historii Nauki i Techniki,
- Marketing w Praktyce,
- Monitor Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych,
- Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny,
- Rzeczpospolita.

Czasopisma po skompletowaniu rocznika oprawiamy. Inwentarz czasopism obejmujący roczniki czasopism liczył na 31.12.2020 – 1406 wol.

Zbiory on-line

Biblioteka organizuje korzystanie z baz w ramach **Wirtualnej Biblioteki Nauki**, w której skład wchodzi bazy EBSCO, Springer, Elsevier, Web of Knowledge, Willey-Blackwell i SCOPUS. W ramach licencji krajowych WBN dostępnych jest wiele czasopism z zakresu nauk ekonomicznych.

Biblioteka wykupiła ponadto licencje na użytkowanie bazy informacji prawnej **Lex-Sigma** (3 stanowiska on-line), w ramach której wykupiono również dostęp do kolekcji monografii z zakresu prawa, która obejmuje ponad 1400 tytułów monografii.

Biblioteka wykupuje również corocznie dostęp do książek w czytelni internetowej **IBUK Libra**. W styczniu 2020 r. wykupiliśmy dostęp do ponad 150 publikacji. W związku z sytuacją pandemii w marcu 2020 r. dokupiliśmy dodatkowo ok. 50 tytułów, a w listopadzie 2020 r. kolejnych ponad 180 tytułów. Na koniec 2020 r. studenci mają wraz z publikacjami darmowymi dostęp do ponad 2000 tytułów, w tym ponad 150 tytułów z zakresu historii, polityki, prawa i ekonomii.

Zasoby uzyskane na podstawie licencji dostępne są w całej sieci uczelni (budynek główny, Biblioteka, dom studenta). Dostęp do czytelni IBUK dla wszystkich zarejestrowanych użytkowników jest możliwy również po zalogowaniu kodem PIN uzyskanym w Bibliotece. Od października 2020 r. studenci i pracownicy PWSZ mogą połączyć się z siecią PWSZ przez serwer proxy i korzystać z zasobów licencjonowanych bez konieczności logowania.

Od 2010 r. Biblioteka jest członkiem projektu **e-Publikacje Nauki Polskiej**, w ramach którego uzyskaliśmy dla uczelni bezpłatny dostęp do wszystkich publikacji w tym serwisie na stanowiskach komputerowych w Czytelni Ogólnej. Baza e-PNP udostępnia publikacje naukowe wielu szkół wyższych i instytucji naukowych z zakresu różnych dyscyplin naukowych.

Biblioteka Uczelniana opracowuje systematycznie bazę prac licencjackich, magisterskich i dyplomowych studentów PWSZ, która jest dostępna w Czytelni Ogólnej.

W Czytelni Ogólnej dostępny jest terminal umożliwiający korzystanie z zasobów cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych – **ACADEMICA**.

Na stronie internetowej biblioteki zamieściliśmy zestawienia źródeł informacji dostępnych on-line (bazy danych i czasopisma) dla każdego z kierunków studiów, w tym ekonomii, wyszukiwarek naukowych oraz bibliotek cyfrowych i agregatorów czasopism.

Komputeryzacja

Biblioteka od początku była skomputeryzowana. W latach 2000-2007 Biblioteka użytkowała system komputerowej obsługi biblioteki SOWA. W 2008 r. zakupiono system zabezpieczenia i kontroli zbiorów oparty na technologii RFID oraz zmieniono system obsługi Biblioteki na PROLIB, w którym zbiory opracowywane są w międzynarodowym formacie bibliograficznym MARC21. Dzięki zintegrowaniu systemu RFID z systemem komputerowej obsługi Biblioteki możliwa jest nie tylko ochrona zbiorów przed nieuprawnionym wyniesieniem z Biblioteki dokumentów, ale również usprawnienie wypożyczeń i zwrotów. Biblioteka została wyposażona w urządzenia samoobsługowe do zwrotu i wypożyczania książek oraz zestaw (czytnik i palmtop) do kontroli księgozbioru.

Gromadzone przez Bibliotekę zbiory ujęte zostały w katalogu komputerowym. Katalog OPAC WWW w grudniu 2020 r. zastąpiony został wyszukiwarką multimedialną INTEGRO, która umożliwia przeszukiwanie nie tylko zbiorów Biblioteki, ale również oferty dostępnej dla czytelników BU bezpłatnie w czytelni IBUK Libra. Z katalogu można korzystać anonimowo; czytelnicy zapisani do Biblioteki, po zalogowaniu, mają dostęp do funkcji obsługi swojego konta w Wypożyczalni: stan bieżący i historia wypożyczeń, rezerwacje wypożyczonych książek, prolongata on-line. System biblioteczny automatycznie wysyła na adresy mailowe czytelników przypomnienia o zbliżającym się terminie zwrotu dokumentów, rozpoczęciu naliczania opłaty za przetrzymanie oraz nadejściu rezerwowanej pozycji.

Biblioteka użytkuje 23 komputery. Po reorganizacji Biblioteki spowodowanej adaptacją drugiego piętra na potrzeby Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej od nowego roku akademickiego Biblioteka udostępni użytkownikom 10 komputerów, w tym 6 z dostępem do Internetu. W całym budynku jest możliwy bezprzewodowy dostęp Wi-Fi do Internetu. Na komputerach w Czytelni Ogólnej czytelnicy mogą edytować teksty – dostępny jest pakiet Microsoft Office (Word, Excel, Power Point itd.). Możliwe jest zapisywanie materiałów na dyskietkach i płytach CD, wydruki (odpłatnie).

Udostępnianie

Zasady korzystania ze zbiorów Biblioteki i świadczonych przez nią usług określa Regulamin korzystania ze zbiorów i usług Biblioteki Uczelnianej, wprowadzony Zarządzeniem Rektora, Zarządzenia Nr 28/2018 z dnia 17 września 2018 r.

Do korzystania ze zbiorów Biblioteki uprawnieni są pracownicy i studenci PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie oraz inni czytelnicy, którzy ukończyli 16 lat.

Użytkownicy niebędący pracownikami ani studentami uczelni mogą korzystać z zasobów biblioteczno-informacyjnych, z zachowaniem wymogu zapewnienia pierwszeństwa społeczności uczelni; wypożyczenie zbiorów za kaucją.

Biblioteka udostępnia swoje zbiory poprzez:

- korzystanie na miejscu,
- wypożyczanie na zewnątrz,
- wypożyczanie międzybiblioteczne,
- korzystanie z elektronicznych baz danych,
- w formie depozytu jednostkom organizacyjnym uczelni.

Czytelnicy mogą mieć na swoim koncie jednorazowo:

- nauczyciele akademicy PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie do 30 książek na 180 dni,

- pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie do 10 książek na 90 dni,
- studenci stacjonarni i niestacjonarni do 10 książek na 30 dni,
- słuchacze studiów podyplomowych PWSZ do 5 książek na 30 dni.
- czytelnicy spoza uczelni do 3 książek na 14 dni (po wpłaceniu kaucji).

Do dnia sporządzania niniejszego raportu w Bibliotece zarejestrowanych było 1298 użytkowników. Liczba odwiedzin wyniosła 8329, wypożyczeń 8234, udostępnień na miejscu 1327.

Od marca do końca października 2020 r., w związku z pandemią Covid-19, Biblioteka Uczelniana była zamknięta dla czytelników. Czytelnicy mogli korzystać wyłącznie ze zbiorów udostępnianych on-line. Po wprowadzeniu procedur bezpiecznego korzystania z Biblioteki w warunkach epidemicznych i wyposażeniu Biblioteki w środki ochrony pracowników (rękawiczki, przyłbice, zabezpieczenie z pleksi lady biblioteczej, płyny do dezynfekcji) Biblioteka uruchomiła obsługę czytelników od 21.10.2020. Biblioteka była czynna od wtorku do czwartku oraz w soboty zjazdowe w godz. 10.00 – 15.00. W związku z rezygnacją z wolnego dostępu do zbiorów i zamknięciem czytelni uruchomiliśmy nowe usługi „Wypożyczanie na e-mail” i „Skan na e-mail”. Po ogłoszeniu zakazu dla działalności bibliotek zgodnie zarządzeniem Rady Ministrów Biblioteka została ponownie zamknięta od 7-27.11. Od 1.12. studenci ponownie mogą korzystać z wypożyczania, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu wizyty w bibliotece. Taki stan utrzymuje się do tej pory.

W związku z pandemią Covid-19 korzystanie ze zbiorów na miejscu odbywa się w ograniczonym zakresie, po wcześniejszym umówieniu się użytkownika z pracownikiem Biblioteki.

Działalność informacyjna

Strona internetowa Biblioteki Uczelnianej (<http://biblioteka.pwsz.edu.pl>) jest na bieżąco aktualizowanym źródłem informacji o Bibliotece, jej zasobach i zasobach sieciowych.

Biblioteka posiada również profil założony w serwisie społecznościowym Facebook <http://www.facebook.com/biblioteka.uczelniana>, za pośrednictwem, którego kontaktuje się z czytelnikami.

Biblioteka opracowuje wydawnictwa informacyjne – broszury, informatory o Bibliotece oraz zestawienia bibliograficzne, które są dostępne na stronie internetowej Biblioteki.

Biblioteka współpracuje z czasopismem PWSZ - „Leszczyński Notatnik Akademicki” – gdzie zamieszczone są artykuły o działalności Biblioteki oraz stała rubryka „Nasza półka z książkami” – z omówieniami wybranych nowości. Wykazy nowości opracowywane są co miesiąc w układzie działowym i umieszczone na stronie internetowej Biblioteki.

Działalność dydaktyczna

Wszyscy studenci I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uczestniczą w obowiązkowych zajęciach z „przysposobienia bibliotecznego” (2 godz. wykładu), których celem jest zapoznanie ich z działalnością Biblioteki Uczelnianej, zasadami korzystania z Biblioteki oraz obsługą katalogu komputerowego. Ponadto w ciągu całego roku prowadzony jest indywidualny instruktaż oraz szkolenia zbiorowe w zakresie korzystania z katalogu komputerowego i baz danych. Opracowujemy materiały ułatwiające korzystanie z Biblioteki i zbiorów, które dostępne są na stronie internetowej. W 2020 r. opracowano kurs „Przysposobienie biblioteczne” na platformie Moodle PWSZ, aby umożliwić studentom zaliczenie szkolenia bibliotecznego zdalnie.

Działalność popularyzatorska

Biblioteka podejmuje działania propagujące czytelnictwo oraz upowszechniające osiągnięcia nauki, jak wystawy, spotkania z twórcami (te ostatnie obecnie zawieszono z powodu pandemii).

Wśród działań Biblioteki przed okresem ograniczeń spowodowanych pandemią można wymienić:

- 24 października 2019 r. oficjalnie została otwarta STREFA RELAKSU. Miejsce wydzielone w części Wypożyczalni, wyposażone w wygodne kanapy i pufy, przeznaczone do odpoczynku i relaksu.
- 10 grudnia 2019 r. odbyło się spotkanie z p. dr hab. Orsolya Falus (University of Dunaújváros) – autorką książki pt. "Szpitalne zakony rycerskie w czasach Arpadów na Węgrzech". W spotkaniu uczestniczyli studenci i pracownicy PWSZ.
- 19 grudnia 2019 r. w Bibliotece odbyło się spotkanie dla dzieci pracowników naszej uczelni wraz z rodzicami oraz dzieci z Przedszkola Miejskiego Nr 5.
- Wypożyczalnia w ciągu całego roku akademickiego organizuje wystawki tematyczne prezentujące zbiory Biblioteki.

Biblioteka włącza się aktywnie w działania leszczyńskiego okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, m.in. poprzez uczestnictwo w akcji „Tygodnia Bibliotek”, wyjazdy szkoleniowe, spotkania oraz współpracuje ze studenckimi kołami naukowymi i organizacjami kulturalnymi Leszna. W maju br. dwaj nasi pracownicy byli wykładowcami na Konferencji w ramach Dnia Książki i Praw Autorskich, organizowanej przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie (Konferencja odbywała się w formule on-line).

Współpraca

Studenci PWSZ mogą również korzystać z usług innych leszczyńskich bibliotek. Uczelnia podpisała porozumienia o współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie oraz z Publiczną Biblioteką Pedagogiczną w Lesznie.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Grochowiaka jest główną biblioteką publiczną miasta Leszna, w latach 1975-1998 pełniła funkcję biblioteki wojewódzkiej dla województwa leszczyńskiego. Zbiory MBP obejmują ok. 240 tys. jedn. inw. Biblioteka posiada spory zasób literatury popularnonaukowej i naukowej z różnych dziedzin wiedzy. MBP gromadzi i rejestruje książki, czasopisma i artykuły z czasopism dotyczące regionu. Od 2017 r. Biblioteka Uczelniana jest partnerem projektów realizowanych przez MBP, dotyczących tworzenia i funkcjonowania Leszczyńskiej Biblioteki Cyfrowej.

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna wchodzi obecnie w skład Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie. Posiada bogaty księgozbiór z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii, w niewielkim zakresie również z nauk ścisłych, ekonomicznych i techniki. Gromadzi przede wszystkim literaturę naukową i popularnonaukową oraz niewielki zasób literatury pięknej i zbiorów specjalnych. Biblioteka ukierunkowuje swoje działania na zaspokajanie potrzeb nauczycieli, kadry pedagogicznej i administracyjnej szkół, osób przygotowujących się do zawodu nauczyciela oraz studentów.

7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W ostatnich latach biblioteka nie prowadziła badań ankietowych. Czytelnicy kontaktujący się z biblioteką bezpośrednio oraz poprzez komunikację elektroniczną nie wnosili skarg na działania biblioteki. Przedstawiciel studentów jest stałym członkiem Rady Bibliotecznej, która jest organem doradczym Rektora. Studenci podczas posiedzeń Rady pozytywnie oceniali działalność biblioteki.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

1. zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się na płaszczyźnie formalnej - z Instytutową Radą Pracodawców w pełnym zakresie merytoryczno-metodycznym dotyczącym kierunku ekonomia oraz na płaszczyźnie nieformalnej - w ramach częstych spotkań bilateralnych z wybranymi podmiotami gospodarczymi i instytucjami.

Instytutowa Rada Pracodawców (skład przedstawiono w Kryterium 1, pkt.3) jest istotnym podmiotem determinującym koncepcje kształcenia na kierunku ekonomia (Kryterium 1, pkt.1) oraz ważnym elementem funkcjonującego mechanizmu doskonalenia programu studiów.

Podmioty wchodzące w skład Rady działają w wielu obszarach i tym samym są źródłem pozyskiwania szerokich informacji na temat aktualnych potrzeb rynku pracy, szczególnie w zakresie oczekiwań co do wiedzy, umiejętności i kompetencji zatrudnianych pracowników. Te oczekiwania, połączone z wiedzą prezentowaną przez członków Rady Absolwentów stanowią istotną siłę napędową wspomnianego wcześniej mechanizmu doskonalenia.

Na przykład członkowie Rady sugerowali zmianę programu studiów na kierunku ekonomia dotyczącą wydłużenia i poszerzenia nauki języków obcych o wybrane obszary merytoryczne - zgodne z kierunkiem studiów. Ponadto Rada sugerowała zwrócenie większej uwagi na kształtowanie umiejętności w zakresie komunikacji społecznej i interkulturowej oraz radzenie sobie ze stresem. W efekcie wprowadzono nowe przedmioty realizowane w formie ćwiczeń:

- od 2018 r „Komunikację społeczną” (30 godz.), „Komunikację interkulturową” (30 godz.) i „Psychologię stresu” (30 godz.),
- od 2019 r „Wstęp do komunikacji zawodowej w j. niemieckim” (60 godz. ćwiczeń).

Dorobkiem licznych spotkań w ramach Rady Pracodawców jest wypracowanie formuły studiów dualnych na kierunku ekonomia, której wdrażanie już rozpoczęto (szerzej na ten temat w Kryterium 2, pkt. 7).

A zatem konstruktywne funkcjonowanie Rady Pracodawców w kontekście realizowanego procesu dydaktycznego na kierunku ekonomia ściśle związane jest z jej wpływem na:

- określanie profilu/sylwetki absolwenta, który sprostą oczekiwaniom zarówno pracodawców, jak i współczesnego rynku pracy,
- określanie optymalnego sposobu doboru wymiaru praktyk do prowadzenia zajęć na studiach dualnych,
- określanie sposobu ustalenia kierunkowej ścieżki kształcenia tak, aby umiejętności, wiedza i kompetencje nabywane przez studentów były zgodne z oczekiwaniami pracodawców oraz lokalnym rynkiem pracy,
- opracowywanie dokumentacji, norm i narzędzi związanych z zarządzaniem jakością kształcenia i kontroli jakości kształcenia,
- podtrzymanie konstruktywnych relacji z przedstawicielami firm będących członkami Rady Pracodawców oraz dotychczasowymi partnerami Instytutu,
- umacnianie wizerunku Instytutu/Uczelni jako nowoczesnego podmiotu edukacyjnego, otwartego na współpracę z otoczeniem,

- nawiązywanie indywidualnych form współpracy ze studentami w ramach przygotowywanych prac dyplomowych w oparciu o rzeczywiste dane i problemy współpracujących z Instytutem pracodawców,

- umożliwienie realizacji zajęć poglądowych, praktyk, staży i warsztatów na terenie własnej firmy.

Doświadczenia wielu spotkań Rady potwierdziły celowość i potrzebę jej funkcjonowania. Spotkania wytworzyły bowiem korzystny klimat umożliwiający merytoryczną dyskusję na tematy dotyczące szkolnictwa wyższego, oczekiwań i sugestii reprezentowanych w Radzie środowisk. Wartością dodaną wynikającą z bieżących spotkań Rady jest ciągle doskonalenie formuły studiów prowadzonych przez Instytut z uwzględnieniem doświadczeń wszystkich interesariuszy Instytutu. Koncepcja studiów na profilu praktycznym obejmuje bowiem problematykę, która łączy cele, oczekiwania, a także wizje tej formy kształcenia prezentowane zarówno przez Uczelnie, pracodawców oraz samych studentów. Jest zatem złożonym projektem, którego ostateczna formuła musi być wypracowana w wyniku wspólnej pracy wszystkich interesariuszy.

Dwustronne spotkania prowadzone z wybranymi podmiotami rynkowymi również służyły wzbogaceniu oferty merytoryczno-metodycznej kierowanej do studentów kierunku ekonomia. Na przykład spotkania z dyrekcją Santander Bank Polska otworzyły ścieżkę edukacyjną, w ramach której prowadzone są warsztaty ekonomicznej wiedzy użytkowej. Na przykład przeprowadzono warsztat Agile City, który inicjował cykl warsztatów w zakresie branży IT. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także warsztaty Financial Technology – płatności mobilne, dzięki którym studenci nie tylko poznali tajniki bankowych płatności mobilnych, ale również nauczyli się wykorzystywać do nich smartfon i zegarek.

2. Sposoby, częstość i zakresu monitorowania, ocena i doskonalenie form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Monitoring oraz ocena współpracy z otoczeniem zewnętrznym są prowadzone na bieżąco. Udoskonalenia programów studiów wynikające z sugestii interesariuszy zewnętrznych są wprowadzane w cyklu rocznym, tj. wdrażane wraz z nowym rokiem akademickim. Bieżąca współpraca jest oceniana bardzo dobrze, a miernikiem zadowolenia z tej współpracy są wysokie oceny procesu kształcenia wystawiane przez w ankietach ewaluacyjnych oraz w nieformalnych rozmowach. Świadczyć może o tym również fakt, że kierunek po wielu latach wciąż cieszy się dużym zainteresowaniem. Trzeba też podkreślić, że korzyści ze współpracy są obustronne, ponieważ instytucje, z którymi Instytut/Uczelnia współpracuje chętnie przyjmują studentów na praktyki i wysoko oceniają ich wiedzę, umiejętności i kompetencje.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku ekonomia, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

2. *Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,*

Przedmioty prowadzone w językach obcych na kierunku ekonomia

Nazwa przedmiotu	Ogólna liczba godzin	Język obcy
Język angielski/Konwersacje w języku specjalistycznym	90	J. angielski
Wprowadzenie do komunikacji zawodowej	60	j. niemiecki
Etyka w biznesie	30	j. angielski
Komunikacja w biznesie międzynarodowym	90	j. angielski j. niemiecki
Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne	90	j. angielski j. niemiecki
Podstawy prowadzenia biznesu	45	j. angielski j. niemiecki

3. *Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,*

Po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej studenci mogą legitymować się poziomem znajomości języka obcego albo na poziomie B1 (w przypadku zdania matury na poziomie podstawowym) albo na poziomie B2 (w przypadku matury na poziomie rozszerzonym). Wyjściowa znajomość języka angielskiego wśród studentów jest na różnym poziomie. Dlatego na początku konieczne jest przeprowadzenie badania znajomości języków obcych na początku studiów. Badania te corocznie udowadniają tezę, że poziom B2 na początku studiów posiada zdecydowana mniejszość osób. Dlatego wszystkie przedmioty, w ramach których nabywane są kompetencje w zakresie języka obcego prowadzone są tak, aby po ukończeniu studiów, każdy student osiągnął poziom B2, co jest weryfikowane zaliczeniem z oceną.

4. *Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry*

Od 2001 roku Uczelnia bierze udział w programach Socrates/ Erasmus / Erasmus+ w zakresie wymiany studentów i pracowników współpracując aktualnie z ponad dwudziestoma uczelniami zagranicznymi z Europy, Azji i Ameryki Północnej.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie należy do czołówki PWSZetek w Polsce, jeśli chodzi o wysokość środków pozyskiwanych w ramach Programu Erasmus+ np. wartość aktywnych projektów w roku akademickim 2021/2022 tylko dla KA103 i KA131 (wymiana z krajami Programu) wyniesie 237.800 EURO.

W dokonanych analizach programów studiów uczelni zagranicznych zorientowanych na kształcenie zawodowe (m.in. działających w formie tzw. „uniwersytetów nauk stosowanych”) zauważono, że duży nacisk kładziony jest na kwestie związane z praktycznym przygotowaniem studentów. Dlatego też, Instytut Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią na kierunku ekonomia w najbliższych latach będzie poszukiwał nowych projektów, jak i rozszerzał współpracę w zakresie wymiany kadry naukowo-dydaktycznej, jak i w sferze podnoszenia mobilności studentów w toku ich studiów. Współpraca z insty-

tucjami partnerskimi będzie realizowana w ramach Programu Erasmus+ KA103/KA107/KA131/KA171, projektów międzynarodowych i bilateralnych umów o współpracy.

Od 2016 r. studenci Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią biorą regularny udział w Erasmus+ Project Week – wydarzeniu, które zostało uznane w 2019 r. przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ za "modelowy przykład ewolucji" projektów realizowanych w ramach Programu Erasmus+ (w maju 2019 r. na konferencji w Lizbonie mgr Mikołaj Zgaiński prezentował nasz innowacyjny projekt przed przedstawicielami Komisji Europejskiej i koordynatorami z ponad 20 krajów).

Na czym polega Erasmus+ Project Week?

Co roku osiemnaścioro studentów holenderskich i polskich reprezentujących różne kierunki studiów, pracuje w trzech zespołach: czerwonym, białym i niebieskim. Użycie kolorów rozpoznawczych dla grup roboczych nie jest przypadkowe, gdyż barwy te występują na flagach państwowych Holandii i Polski. Językiem komunikacji i tworzonych przy okazji dokumentów jest język angielski. Uczestnictwo w nowatorskiej formie wydarzenia naukowo-biznesowego zaproponowanej przez partnerów współpracy – czyli przez PWSZ w Lesznie, Saxion Enschede oraz firmy córki holenderskiego koncernu TKH (C&C Partners, C&C Technology) – przynoszą wszystkim uczestnikom przedsięwzięcia wymierne korzyści stawiane jako cel projektu:

- rozwój kompetencji miękkich ze szczególnym uwzględnieniem pracy zespołowej w międzynarodowym środowisku i umiejętności autoprezentacji,
- propagowanie kształcenia praktycznego opartego na analizie realnych modeli biznesowych i połączeniu ich z wiedzą techniczną – każdy z zespołów musi przygotować opracowanie i prezentację dotyczącą wprowadzenia na rynek przez C&C Partners nowej grupy produktów i usług,
- podnoszenie umiejętności komunikacyjnych i sprawności językowej wśród studentów i wykładowców,
- budowanie pozytywnego wizerunku Polski, wśród studentów i wykładowców przyjeżdżających do naszego kraju,
- promocję mobilności studenckiej (wyjazdy na studia, praktykę) w ramach Programu Erasmus+,
- promocję Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie i jej oferty edukacyjnej wśród zagranicznych studentów,
- promocję miasta Leszna, jako nowoczesnego europejskiego miasta o bardzo niskim wskaźniku bezrobocia, stwarzającego warunki do rozwoju międzynarodowych projektów i inwestycji.

Do realizacji zamierzonych zadań firmy C&C Partners, C&C Technology przygotowały się perfekcyjnie precyzując szczegółowy harmonogram pobytu, zajęć i kontaktów z pracownikami. Trzeba dodać, że przewidziano nawet na zakończenie prezentację i obronę przedstawionych tez przed specjalistami i członkami Zarządu, a także wspólny roboczy obiad będący podsumowaniem projektu. C&C Partners oraz C&C Technology, jako firmy zaangażowane w wielopłaszczyznowy rozwój społeczności lokalnej, dzięki realizacji projektu stwarzają sobie sposobność pozyskania wyróżniających się studentów dla swoich potrzeb kadrowych.

PWSZ Leszno (Instytut w ramach kierunku ekonomia) jest także otwarta na modyfikacje programu studiów oraz wprowadzenie większej ilości przedmiotów nauczanych w języku angielskim, jeżeli będzie wymagał tego rozwój współpracy międzynarodowej w ramach kierunku ekonomia. Wierzymy, że rozwój współpracy międzynarodowej w korzystny sposób wpłynie na realizację procesu dydaktycznego na kierunku ekonomia, czego dowodem będzie podnoszenie kompetencji dydaktycznych/językowych, bogata wymiana doświadczeń i informacji naukowych.

Niestety pandemia koronawirusa mocno ograniczyła mobilności pracowników i studentów na kierunku ekonomia i dalsze plany dotyczące internacjonalizacji. Wierzimy jednak w poprawę sytuacji, dlatego też w nowej perspektywie unijnej na lata 2021-2027 w ramach nowego Programu Erasmus+ będziemy skutecznie aplikować w ramach działania KA131 na tzw. krótką mobilność mieszaną (z ang. Blended Intensive Programme) obejmującą:

- krótki intensywny wspólny program łączący zajęcia on-line z mobilnością tradycyjną,
- krótkoterminowe wyjazdy grupy uczestników (5-30 dni),
- dla minimum 3 uczelni z krajów programu,
- minimum 15 uczestników.

Wykaz Uczelni partnerskich powiązanych z kierunkiem ekonomia:

- Dunaújvárosi Egyetem (Węgry)
- Hochschule Stralsund (Niemcy)
- Instituto Politécnico de Santarém (Portugalia)
- Vasil Levski National Military University Veliko Tarnovo (Bułgaria)
- Kyungdong University (Korea Południowa)
- Saxion Enschede (Holandia)
- University of Cooperative Education Bautzen (Niemcy)
- University College of Management & Design ASPIRA Split (Chorwacja)
- Shakarim State University of Semey (Kazachstan)
- VSO University College of Business in Prague (Czechy)
- Yerevan Northern University (Armenia)

Wyjazdy pracowników naukowo-dydaktycznych związanych z kierunkiem ekonomia:

dr Przemysław Bartkiewicz, prof. PWSZ

Dunaújváros / Węgry – listopad 2018 r.

Wyjazd szkoleniowy do University of Dunaújváros w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych i językowych (działanie STT – job shadowing visit) w ramach Programu Erasmus+ KA103,

dr Joanna Zator Peljan

Hannover/ Niemcy – marzec 2019 r.

Wyjazd do Hochschule Hannover w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) w ramach Programu Erasmus+ KA103,

dr Magdalena Kasperska

Gyeonhwon-ro/ Korea Południowa – styczeń 2019 r.

Wyjazd do Kyungdong University – udział w intensywnym kursie z zakresu komunikacji, zarządzania, kultury i języka koreańskiego,

dr Magdalena Kasperska

Split / Chorwacja - maj 2019 r.

Wyjazd do University College of Management ASPIRA Split w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) w ramach Programu Erasmus+ KA103,

mgr Ilona Richter

Galway / Irlandia - lipiec 2021 r.

Wyjazd szkoleniowy do CORIB English Centre w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych i językowych (działanie STT – job shadowing visit) w ramach Programu Erasmus+ KA103.

Pandemia koronawirusa Sars-COV2 spowodowała odwołanie co najmniej 4 zaplanowanych wyjazdów zagranicznych pracowników kierunku ekonomia w roku akademickim 2020/2021 w ramach Programu Erasmus+ KA103 i KA107 w tym m.in. mobilności:

- dr Joanny Zator-Peljan do Polytechnic Institute Santarem (Portugalia) – utrata 1 mobilności STA w ramach Programu Erasmus+ KA103,
- dr Jakuba Pawlaka i dr Przemysława Bartkiewicza do Hochschule Stralsund (Niemcy) utrata 2 mobilności STA w ramach Programu Erasmus+ KA103,
- mgr Ilony Richter do CORIB English Centre Galway (Irlandia) – utrata 1 mobilności szkoleniowej STT w ramach Programu Erasmus+ KA103,

Wyjazdy studentów kierunku ekonomia do zagranicznych instytucji partnerskich:

Maria Andrzejewska

Instytucja przyjmująca: White Olive Hotels Rethymno

Miejsce praktyki: Kreta - Grecja

Czas pobytu: maj - wrzesień 2021 r.

Wyjazd na praktyki studenckie w ramach Programu Erasmus+ (działanie SMP),

Pandemia koronawirusa Sars-COV2 spowodowała odwołanie także wielu wyjazdów zagranicznych studentów w ramach Programu Erasmus+ KA103 i umów bilateralnych w tym m.in. mobilności:

Oliwia Poprawa

Semestr letni roku akademickiego 2020/2021

Wyjazd na semestralne studia zagraniczne (działanie SMS) na mocy podpisanej umowy bilateralnej z Hochschule Stralsund (Niemcy) w ramach Programu Erasmus+ KA103.

5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Przyjazdy pracowników naukowo-dydaktycznych z zagranicznych instytucji partnerskich:

dr Katalin Kukorelli - University of Dunaújváros (Węgry)

październik 2018 r.

Wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103,

dr Frank Stiksma – Saxion University of Applied Sciences - Enschede (Holandia)

grudzień 2018 r.

Wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) w ramach Erasmus+ Project Week na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103,

prof. dr. John Lee – Kyungdong University (Korea Południowa)

Julia (CHAE WON) Jung – Kyungdong University (Korea Południowa)

maj 2019 r.

Wizyta w ramach obchodów 20-lecia funkcjonowania uczelni, Dnia Patrona oraz International Day of Friendship and Cooperation

Saltanat Dochshanova - Shakarim State University of Semey (Kazachstan)

październik 2019 r.

Udział w uroczystej inauguracji roku akademickiego 2019/2020 połączony z aktywnym uczestnictwem w ERASMUS+ KA107 International Week oraz prowadzeniem zajęć (mobilność STA) dla studentów Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią.

Bakur Martirosyan – Northern University Yerevan (Armenia)

październik 2019 r.

Udział w uroczystej inauguracji roku akademickiego 2019/2020 połączony z aktywnym uczestnictwem w ERASMUS+ KA107 International Week oraz prowadzeniem zajęć (mobilność STA) dla studentów Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią.

dr hab. Orsolya Falus - University of Dunaujváros (Węgry)

grudzień 2019 r.

Wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103 – prowadzenie zajęć dla studentów Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej oraz Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią.

dr Juraj Cheben – VSO Praga (Czechy)

styczeń 2020 r.

Wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103 – prowadzenie zajęć dla studentów Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią.

6. Sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest prowadzony na bieżąco przez powołany Decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 4.04.2019 zespół ds. współpracy międzynarodowej.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie jest otwarta dla wszystkich potencjalnych studentów jak i osób, które już studiuje. W związku z czym dostosowuje i ulepsza warunki studiowania osobom z niepełnosprawnościami.

Uczelnia diagnozuje stan i potrzeby w zakresie dostępności dla każdego studenta, likwiduje wszelkie bariery, a w zakresie likwidacji barier architektonicznych uczelnia zastosowała rozwiązania ułatwiające poruszanie się na terenie obiektów.

W ramach polepszania warunków studiowania w Uczelni Fundacja Polska bez barier przeprowadziła audyt, w którym wskazano mocne i słabe strony dostępności i sukcesywnie zgodnie z audytem postępują dalsze udogodnienia.

Kluczowe dla uczelni jest budowanie przyjaznej atmosfery i likwidowanie barier mentalnych wokół z niepełnosprawnościami. W tym celu przeprowadzono dla kadry techniczno-administracyjnej – Treningi kompetencji komunikacyjnych.

Uczelnia na bieżąco gromadzi informacje na temat aktualnego stanu dostosowania uczelni pod względem architektonicznym oraz dostępności do zasobów informacyjnych i zajęć dydaktycznych dla studentów ze specjalnymi potrzebami. Za wszelkie działania wspomagające osoby z niepełnosprawnością odpowiedzialny jest Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych, dr Bożena Roszak.

2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Podstawową zasadą, jaką kierują się władze Instytutu, a także każdy nauczyciel w relacjach ze studentami jest elastyczność. Ma to szczególne znaczenie biorąc pod uwagę różne formy pozauczelnianej działalności studenckiej, m.in. praca zawodowa, podejmowanie studiów na dwóch kierunkach lub położenie w trudnej sytuacji losowej lub rodzinnej. Wszystko to sprawia, że godzenie studiów z działalnością pozauczelnianą staje się niełatwym zadaniem. W Uczelni/Instytucie dostrzega się tego rodzaju ważne problemy studentów i wspiera się ich w możliwie największym stopniu.

Wsparcie to przyjmuje m.in. następujące formy:

- Indywidualna Organizacja Studiów,
- w miarę potrzeb tworzenie grup studenckich dla osób pracujących (zajęcia w godzinach popołudniowych i wieczornych),
- w uzasadnionych przypadkach możliwość zaliczania nieobecności w inny uzgodniony z wykładowcą sposób,
- dodatkowe cotygodniowe konsultacje wykładowców,
- bieżący mailowy kontakt z wykładowcami poza godzinami zajęć i konsultacji,
- stypendia socjalne.

3. Formy wsparcia:

a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,

Wsparciem procesu mobilności międzynarodowej na poziomie Uczelni zajmuje się Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą a w szczególności Uczelniany Koordynator Programu Erasmus, mgr Mikołaj Zgaiński. W przypadku zainteresowania wyjazdem ze strony studenta podejmuje on wszelkie niezbędne działania w celu organizacji wyjazdu, dba o przekazanie studentowi stypendium, o właściwy przebieg wyjazdu oraz o prawidłowe rozliczenie wyjazdu po powrocie studenta do kraju.

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

Wsparciem studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji zajmuje się Biuro Karier, prowadzone przez pracownika Działu Studiów i Doskonalenia Zawodowego. Do jego zadań należy:

- upowszechnianie banku aktualnych ofert pracy, staży i praktyk pozyskane: od pracodawców, z prasy, z portali internetowych,

- propagowanie informacji o warsztatach, kursach, szkoleniach i studiach podyplomowych oraz innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- organizacja warsztatów i szkoleń z zakresu m.in.: skutecznych metod poszukiwania pracy, przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji, redagowania dokumentów takich jak: CV, list motywacyjny,
- organizacja spotkań z pracodawcami w ramach: targów pracy, prezentacji firm,
- upowszechnianie informacji o aktualnej sytuacji na rynku pracy oraz instytucjach pośrednictwa pracy.

c) aktywność studentów: sportowa, artystyczna, organizacyjna, w zakresie przedsiębiorczości,

Od 20 lat na uczelni funkcjonuje Akademicki Związek Sportowy, który osiągnął w tym okresie dziesiątki sukcesów zarówno w sportach indywidualnych jak i drużynowych. Studenci mają możliwość zapisywania się do tej organizacji.

Uczelnia oraz Klub Piłkarski Polonia 1912 Leszno przygotowały wspólny projekt o nazwie „STUDIUM I GRAJ”. Jest on skierowany do osób chcących podjąć naukę na poziomie studiów wyższych, a jednocześnie nadal chcą rozwijać swoją piłkarską karierę.

Projekt zakłada wiele udogodnień oraz atrakcyjnych rozwiązań dla studentów/piłkarzy:

- bogata oferta studiów oferowanych przez PWSZ w Lesznie,
- możliwość trenowania oraz gry w drużynie Stainer Polonii Leszno (IV liga wielkopolska),
- akademik,
- stypendium sportowe,
- Indywidualna organizacja studiów dostosowana do planu treningowego,
- opieka medyczna i fizjoterapeutyczna,
- praca w roli asystenta lub trenera,
- udział w Turniejach AZS,
- udział w obozach sportowych.

Często zdarza się, że studia podejmują osoby, które rozwijają karierę w różnych dyscyplinach sportu, w różnych klubach sportowych. M.in. dla takich osób przeznaczona jest Indywidualna Organizacja Studiów.

W uczelni działa także Grupa Teatralna „LeŻak”. Rozpoczęła swoją działalność w roku akademickim 2006/2007, została założona przez mgr Elżbietę Drygas i mgra Jerzego Hamerskiego, ówczesnych pracowników Instytutu Nauk Edukacyjnych Uczelni. Państwowej

Od roku 2011 opiekunem grupy teatralnej jest jego wychowanka, mgr Małgorzata Siama. Obecnie w „LeŻaku” działają studenci oraz absolwenci naszej uczelni. Od czasu powstania grupy do dziś przez deski teatru przewinęło się ponad osiemdziesięcioro studentów.

Działalność zespołu skoncentrowana jest na szerokiej aktywności artystycznej. Członkowie grupy doskonaliły swoje umiejętności poprzez realizację spektakli oraz etud teatralnych (dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych) poruszając przy tym szeroką tematykę. Dzięki temu poprzez systematyczne działania nabywają podstawowe umiejętności i kompetencje do prowadzenia teatralnych grup dziecięcych i młodzieżowych.

Oprócz aktywności scenicznej młodzi aktorzy inicjują uczelniane akcje o charakterze artystycznym, które odbywają się w ciągu całego roku akademickiego, należą do nich m.in. „Próby otwarte” z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, „Warsztaty teatralne” oraz „Konkursy artystyczne”. Aktualnie członkami grupy są studenci różnych kierunków prowadzonych w Uczelni.

4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym może otrzymać stypendium Rektora. Zasady jego przyznawania reguluje Regulamin świadczeń materialnych dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie, wprowadzony Zarządzeniem nr 55/2020 Rektora PWSZ im. J. A. Komeńskiego z dnia 10.09.2020 r (Załącznik nr 16). Ponadto w powyższym Regulaminie zamieszczono informację, że student wykazujący się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi może również ubiegać się o stypendium ministra. Szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania stypendium ministra regulują odrębne przepisy.

Motywacji studentów do rozwoju naukowego są przewidziane Regulaminem Studiów. Ponadto, Rektor może stosować inne formy wyróżnienia studentów, takie jak: listy gratulacyjne, wyróżnienia wpisywane do księgi wyróżniających się studentów. Z kolei wyróżniającym się absolwentom może być przyznane wyróżnienie „MAGNA CUM LAUDE”.

5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Podstawowym narzędziem komunikacji ze studentami jest strona Internetowa Uczelni oraz media społecznościowe, typu Facebook i Instagram.

Na stronie internetowej uczelni oraz Instytutu zamieszczane są wszelkie niezbędne informacje, regulamin oraz formularze wniosków.

W mediach społecznościowych zamieszczane są aktualności dot. pomocy materialnej, np. terminów składania wniosków, informacje o rozstrzygnięciach. Również rolą koordynatora kierunku jest bieżące informowanie studentów o możliwościach stypendialnych.

6. Sposób rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Przyjętą na uczelni praktyką jest, że wszelkie skargi i wnioski studenci zgłaszają ustnie lub pisemnie koordynatorowi kierunku, który w zależności od stopnia złożoności problemu stara się go rozwiązać zawsze z korzyścią dla studentów. W przypadku, kiedy rozwiązanie problemu przekracza kompetencje koordynatora, zgłasza on problem ustnie lub pisemnie dyrektorowi Instytutu. W przypadku, kiedy rozwiązanie problemu przekracza jego kompetencje, zgłasza on problem pisemnie lub ustnie Prorektorowi właściwemu ds. studenckich. Ostatnią instancją w tej hierarchii jest Rektor. Jeżeli student jest niezadowolony z rozstrzygnięcia problemu przez daną instancję, zawsze może odwołać się do instancji wyższej.

7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Bezpośrednią obsługą studentów kierunku ekonomia zajmuje się sekretariat Instytutu. Zatrudnione są w nim dwie osoby o odpowiednich kwalifikacjach oraz wysokiej kulturze osobistej i wieloletnim doświadczeniu na swoim stanowisku.

Sekretariat zajmuje się m.in. przyjmowaniem podań, wydawaniem zaświadczeń, dokumentacją procesu kształcenia, bieżącymi kontaktami telefonicznymi i mailowymi ze studentami czy też aktualizacją strony internetowej. Obsługą stypendialną studentów zajmuje się Dział Studiów i Doskonalenia Zawodowego również zatrudniający wykwalifikowany i doświadczony personel.

8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Już na pierwszym semestrze studiów studenci zobowiązani są do uczestnictwa w szkoleniu z zakresu zasad BHP. Zaliczenie szkolenia jest niezbędne w celu zaliczenia pierwszego semestru studiów. Jest ono prowadzone przez specjalistę ds. BHP zatrudnionego na Uczelni. Wiedza o prawach i obowiązkach studentów przekazywana jest im również w ramach przedmiotu „Podstawy kultury akademickiej”, który wprowadzony został do programów wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na uczelni. Również, zgodnie z Regulaminem Studiów, na pierwszych zajęciach każdy prowadzący zobowiązany jest przedstawić studentom m.in. zasady BHP.

9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Na poziomie uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z samorządem studenckim, który jest swego rodzaju łącznikiem pomiędzy studentami a władzami i wykładowcami. Na poziomie Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią, decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 10 października 2019 r. powołana została Rada Studentów. Podstawowym jej zadaniem jest aktywny udział w każdej fazie procesu tworzenia instytutowego produktu edukacyjnego oraz opiniowanie działań i decyzji dotyczących wszelkich aspektów realizowanego procesu dydaktyczno-wychowawczego. Przewodniczący Samorząd Studenckiego akceptuje wszystkie programy studiów, przed zatwierdzeniem ich przez Senat.

10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowanie studentów, jak również ocena kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

System wsparcia studentów jest monitorowany na bieżąco. Na podstawie informacji zbieranych od studentów, wszelkie problemy rozpatrywane są na naradach kierownictwa instytutu. Najczęściej zgłaszane przez studentów prośby dotyczą zmian w planie zajęć lub prośba o pomoc w organizacji praktyk zawodowych. Tego typu problemy są rozwiązywane na poziomie instytutu. Na przestrzeni lat zauważono, że często studenci I roku nie potrafią się znaleźć w rzeczywistości uczelnianej. Na poziomie Instytutu koordynator kierunku dba o częste kontakty ze studentami I roku, natomiast na poziomie Uczelni, decyzją Rektora, do programów studiów wszystkich kierunków wprowadzony został przedmiot „Podstawy kultury akademickiej”, który ma na celu dostarczenie studentom wiedzy na temat zasad funkcjonowania w środowisku uczelnianym.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

- 1. Zakres, sposób zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach*

Podstawowym źródłem informacji dla kandydatów na studia w zakresie warunków i kryteriów rekrutacji jest strona internetowa, na której zamieszczane są wszelkie niezbędne informacje. Na stronie internetowej zamieszczane są również programy kształcenia i wszelkie inne niezbędne informacje dla osób już studiujących (m.in. programy studiów, rozkłady zajęć, informacje o warunkach i procedurach przyznawania pomocy materialnej, kontakty do sekretariatu, wykładowców, aktualności dot. procesu kształcenia). Podobne zasady dotyczą Biuletynu Informacji Publicznej, gdzie zamieszczane są informacje wymagane przepisami Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Zarówno strona internetowa, jak i BIP są przystosowane do potrzeb osób niedowidzących i słabowidzących.

- 2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie*

Na poziomie uczelni nadzór nad stroną internetową oraz jej aktualizacją pełni Prorektor ds. nauki i rozwoju.

Na poziomie Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią aktualność zamieszczanych informacji monitorowana jest przez koordynatora kierunku, którego obowiązkiem jest bieżąca kontrola jakości i dostępności wszelkich informacji związanych z programem studiów m.in. poprzez prowadzenie bieżących rozmów ze studentami.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

- 1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku*

Polityka szeroko rozumianej jakości kształcenia, wychowywania i organizacyjnego funkcjonowania jest na Uczelni pierwszoplanowym zadaniem. Została ona sformalizowana (w części dotyczącej procesów dydaktycznych) w postaci Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (Załącznik nr 15). Jego celem jest:

1. Osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia.
2. Stałe monitorowanie i podnoszenia jakości kształcenia.
3. Systematyczna i kompleksowa ocena efektów uczenia się.
4. Podnoszenie rangi pracy dydaktycznej.
5. Zwiększenie szans absolwentów na rynku pracy.
6. Informowanie kandydatów na studia o jakości kształcenia w Uczelni i kwalifikacjach absolwentów.
7. Podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności oferty edukacyjnej.

Powyższe cele osiągnięte są m.in. poprzez:

1. Monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie ich rozwoju. Obejmuje ono:
 - badanie zgodności kwalifikacji nauczycieli akademickich z prowadzonym kierunkiem studiów,
 - weryfikację dorobku naukowego i kwalifikacji dydaktycznych kadry pod kątem adekwatności do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się,
 - badanie posiadania doświadczenia praktycznego kadry związanego z danym kierunkiem studiów,
 - ocenę aktywności naukowej nauczycieli akademickich,
 - ocenę podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli, w tym kwalifikacji pedagogicznych młodej kadry,
 - możliwość publikowania przez nauczycieli w Wydawnictwie Uczelnianym oraz w wydawnictwach zewnętrznych,
 - badanie możliwości uczestnictwa pracowników w programach wymiany międzynarodowej,
 - nagradzanie nauczycieli akademickich według odnośnych zasad,
 - finansowanie nauczycieli w konferencjach naukowych.
2. Ocenę jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, która obejmuje:
 - uzyskiwanie opinii studentów na temat pracy nauczycieli akademickich (ewaluacja),
 - prowadzenie hospitacji zajęć nauczycieli akademickich,
 - analizę cząstkowych i końcowych ocen uzyskiwanych przez studentów,
 - uzyskiwanie opinii nauczycieli akademickich na temat stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów, ogólnej oceny prowadzonych przedmiotów, ich silnych i słabych stron a także innych uwag dotyczących realizacji przedmiotu (karta ewaluacji przedmiotu).
3. Monitorowanie warunków kształcenia, które obejmuje:
 - monitorowanie stanu infrastruktury dydaktycznej,
 - funkcjonowanie środków wsparcia materialnego dla studentów,
 - ocenę funkcjonowania i ofertę biblioteki uczelnianej,
 - badanie dostępności studentów do informacji o toku studiów,
 - ocenę możliwości samorozwoju studentów w kołach naukowych i innych inicjatywach,
 - badanie warunków umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się przez osoby z niepełno-
sprawnością,
 - doskonalenie jakości obsługi administracyjnej studentów.
4. Monitorowanie i doskonalenie programów studiów, które obejmuje:
 - badanie zgodności kierunków i programów studiów z misją Uczelni,
 - badanie odniesienie efektów uczenia się do Polskiej Ramy Kwalifikacji,
 - badanie zgodności koncepcji kształcenia z celami określonymi w strategii rozwoju Uczelni,
 - badanie zgodności efektów uczenia się z koncepcją rozwoju kierunku,
 - badanie zgodności kart przedmiotów (sylabusów) z uczelnianym wzorcem karty przedmiotu,
 - poprawność przypisywania punktów ECTS do przedmiotów,
 - dostosowywanie efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy,
 - uczestnictwo interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów uczenia się, w tym udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu efektów uczenia się (cykliczne badanie otoczenia),
 - współprace Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
 - pozyskiwanie opinii o praktykantach od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki,
 - cykliczne doskonalenie Strategii Rozwoju Uczelni.
5. Weryfikację zakładanych efektów uczenia się, która obejmuje:

- badanie sprawdzalności zdefiniowanych efektów uczenia się,
 - badanie przejrzystości procedury egzaminacyjnej,
 - ocenę czytelności zasad oceniania studentów, w tym egzaminów, prac zaliczeniowych, prac projektowych,
 - weryfikację procedury zatwierdzania prac dyplomowych,
 - ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji,
 - ocenę organizacji i przebiegu obrony pracy dyplomowej,
 - badanie zasad dokumentowania sposobów weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
 - badanie weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk,
 - badanie uwzględniania corocznej opinii nauczycieli w zakresie sugestii korygowania efektów uczenia się.
6. Ocenę dostępności informacji na temat kształcenia, która obejmuje:
- badanie funkcjonowania systemu informacyjnego o kartach przedmiotów (syllabusach) w zakresie ich dostępności dla studentów,
 - weryfikację przejrzystości zasad i procedury rekrutacji,
 - istnienie publicznego dostępu do aktualnych informacji o programach studiów, zakładanych efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów.
7. Ocenę mobilności studentów.
8. Śledzenie losów absolwentów, która obejmuje:
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uczelni,
 - ocenę wdrażania wniosków z przeprowadzonych badań wśród absolwentów,
 - ocenę programów studiów przez absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów do potrzeb rynku pracy.
9. Ocenę aktywności naukowo-badawczej jednostki, która obejmuje:
- badanie dorobku naukowego nauczycieli,
 - ocenę współpracy naukowo-badawczej instytutów z otoczeniem,
 - ocenę współpracy Uczelni z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi.
10. Ocenę funkcjonowania Biura Karier, która obejmuje:
- ocenę współpracy Biura Karier z podmiotami zewnętrznymi, w tym monitorowanie karier zawodowych,
 - badanie aktywności Biura Karier w zakresie gromadzonych ofert pracy dla studentów i absolwentów,
 - ocenę zakresu korzystania przez studentów i absolwentów z usług Biura Karier,
 - ocenę aktywności Biura Karier w realizowaniu innych projektów.
11. Zapobieganie zjawiskom nieprawidłowym (patologicznym).

Do realizacji zadań Uczelnianej Strategii Zapewniania Jakości Kształcenia na szczeblu Uczelni powoływana jest przez Rektora Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (Załącznik nr 17), w skład której wchodzi Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, po jednym przedstawicielu instytutów zgłoszonych przez dyrektorów instytutów, przedstawiciel Samorządu Studenckiego. Do zadań Pełnomocnika w szczególności należy sporządzanie dla Rektora oraz dla Senatu Uczelni sprawozdania z realizacji Uczelnianej Strategii Zapewniania Jakości Kształcenia wraz z wnioskami służącymi doskonaleniu. Raport Jakości Ewaluacji Kształcenia jest każdego roku publikowany na stronie internetowej Uczelni w specjalnie przygotowanej na te cele zakładce „O uczelni/Jakość kształcenia”

(https://pwsz.edu.pl/Jakosc_ksztalcenia,60216.html).

Do zadań Pełnomocnika należy również współpraca z przewodniczącymi Instytutowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia.

Do realizacji zadań z zakresu zapewniania jakości kształcenia na szczeblu Instytutu dyrektor powołuje Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w liczbie co najmniej trzech członków, w tym przedstawiciel studentów delegowany przez Samorząd Studencki.

W skład Zespołu w Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią wchodzi:

- dr Przemysław Bartkiewicz, prof. PWSZ – Dyrektor Instytutu – Przewodniczący Zespołu,
- mgr Piotr Urbaniak – koordynator kierunków ekonomia i administracja, Z-ca Dyrektora Instytutu – Z-ca Przewodniczącego Zespołu,
- dr Magdalena Kasperska – koordynator kierunku bezpieczeństwo narodowe – Członek Zespołu,
- mgr inż. Wiesław Wilczkowiak – koordynator kierunku logistyka – Członek Zespołu,
- dr Tomasz Kujaczyński – przedstawiciel Instytutu w Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia – Członek Zespołu,
- Przedstawiciel studentów – Mikołaj Czarnecki – Członek Zespołu.

Do zadań Zespołu należy:

- przedkładanie corocznego sprawozdania ze swojego funkcjonowania Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz dyrektorowi Instytutu,
- ocena wdrażania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie,
- przedstawianie Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia propozycji zmian w funkcjonowaniu Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia,
- opracowywanie i wdrażanie własnych procedur podnoszenia jakości kształcenia w Instytucie wynikających ze specyfiki prowadzonych kierunków studiów.

Za funkcjonowanie wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie odpowiada przed Rektorem dyrektor Instytutu.

Za wdrażanie rozwiązań projakościowych w Instytucie odpowiadają także koordynatorzy kierunków, zaś za ich monitorowanie, przegląd i doskonalenie specjalnie powołany do tego zespół studencki. Uszczegółowieniem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są procedury związane z podstawowym procesem kształcenia oraz z procesami pomocniczymi kształcenia, tj. z zasobami nauki oraz informacją. Procedury związane z podstawowym procesem kształcenia obejmują:

- monitoring programu studiów mający na celu ocenę aktualności programu, tj. uwzględnienie w nim najnowszych osiągnięć nauki i techniki w obszarze danego kierunku studiów. Przegląd dotyczy przedmiotów (sylabusy) i oparty jest na ocenie interesariuszy wewnętrznych (międzyprzedmiotowa koordynacja oraz konsultacje ze studentami) oraz zewnętrznych (członków Rady Pracodawców, przedsiębiorstw, absolwentów),
- ocena efektów uczenia się mająca na celu ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych w kartach przedmiotowych efektów uczenia się. Zakres przeglądu przedmiotowych efektów uczenia się obejmuje:
 - określenie relacji między przedmiotowymi efektami uczenia się, a zagadnieniami egzaminacyjnymi (zaliczeniowymi),
 - ocenę prac zaliczeniowych z punktu widzenia osiągnięcia efektów uczenia się,
 - analizę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (anonimowa ankieta ewaluacji zajęć dokonywanej przez studentów),
 - wnioski z analizy i syntetyczne informacje o wynikach analizy.

- ocenianie studentów mające na celu dążenie do zapewnienia oceniania w profesjonalny sposób, dostarczania informacji o skuteczności nauczania i sposobach wsparcia studentów. Procedura oceniania studentów obejmuje zakres:
 - egzaminów/zaliczeń sesyjnych, w tym: określanie kryteriów zaliczenia przedmiotu; przygotowanie zagadnień zaliczeniowych uwzględniających przedmiotowe efekty uczenia się; przygotowanie egzaminu/zaliczenia; ustalenie kryteriów oceny zagadnień na poszczególne noty,
 - egzaminów dyplomowych, w tym: przygotowanie zestawu zagadnień egzaminacyjnych obejmujących treści podstawowe i kierunkowe zawarte w programie studiów, jak i te związane ze ścieżką dyplomowania; przebieg obrony pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego,
- zapewnianie jakości kadry dydaktycznej mające na celu zagwarantowanie, by kadra dydaktyczna dysponowała odpowiednimi kwalifikacjami i kompetencjami. Procedura obejmuje dwa zakresy:
 - hospitację zajęć dydaktycznych, w tym: przygotowanie planu hospitacji; wyznaczenie nauczycieli hospitowanych oraz osób prowadzących hospitację; przygotowanie do hospitacji – rozmowa wstępna; przeprowadzenie hospitacji z wykorzystaniem protokołu hospitacji; dyskusja o wynikach hospitacji; przygotowanie raportu z hospitacji oraz zapoznanie z nim hospitowanego nauczyciela,
 - ocena nauczyciela akademickiego dokonywana z wykorzystaniem arkusza oceny nauczyciela akademickiego oraz w drodze ewaluacji studenckich. Zgodnie z opisanymi procedurami, monitorowanie działań edukacyjnych w Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią dokonywane jest m.in. poprzez regularną ewaluację zajęć prowadzonych w Instytucie, która odbywa się po zakończeniu każdego semestru. Władze Instytutu hospitują także zajęcia nauczycieli akademickich zarówno w formie bezpośredniego uczestnictwa, jak i możliwości stwarzanych przez platformę Moodle oraz MS Teams (zajęcia zdalne). Wszelkie uwagi, niedociągnięcia i usterki zgłaszane przez studentów wyjaśniane są natychmiast i w miarę możliwości usuwane. Bliski kontakt ze studentami przez opiekunów roczników, opiekunów kół i zespołów daje możliwość natychmiastowego reagowania na problemy i trudności pojawiające się w trakcie studiów. Wsparcia udzielają nauczyciele, organizowane na takie potrzeby zespoły studentów (przykładem może być opieka nad studentami z zagranicy czy osobami z niepełnosprawnościami). Jednym z ważnych zadań z zakresu zapewniania jakości kształcenia jest wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie formowego wsparcia.

2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,

Za projektowanie oraz dokonywanie zmian w programach studiów odpowiedzialny jest Zespół ds. programowych powołany Decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 1 marca 2017 roku, zmieniony Decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 30 czerwca 2021 roku na Zespół ds. Programów i Technologii Kształcenia, w skład, którego wchodzi m.in. przedstawiciel Rady Studentów z kierunku ekonomia. Podstawowym zadaniem zespołu jest opracowywanie nowych programów kształcenia lub dokonywanie zmian w już realizowanych programach kształcenia, zgodnie z ustaleniami merytoryczno-meto-

dycznymi przyjętymi w fazie pierwszej. Za projektowanie oraz dokonywanie zmian w programach studiów w aspekcie organizacyjnym odpowiada koordynator kierunku, mgr Piotr Urbaniak. Dokonywanie zmian (zgodnie z opisanym w Kryterium 1, pkt. 1) mechanizmem doskonalenia procesu dydaktycznego odbywa się w uzgodnieniu z Radą Pracodawców, Radą Studentów i Radą Absolwentów. Ostateczny kształt programu jest corocznie zatwierdzany przez Senat.

3. Sposoby i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Monitoring i przegląd programu studiów odbywa się corocznie, zgodnie z opisanym na wstępie Raportu, mechanizmem doskonalenia procesu dydaktycznego na kierunku ekonomia. Instytutowy Zespół ds. Programów i Technologii Kształcenia przygotowuje i opracowuje zmiany merytoryczno-metodyczne w programie studiów i w całym realizowanym procesie dydaktycznym, zgodnie z sugestiami zatrudnionej w Instytucie kadry naukowej i nauczycieli praktyków oraz oczekiwaniami i sugestiami pracodawców, absolwentów i studentów. Zespół opracowuje również i wdraża nowe metodyczne koncepcje kształcenia, które gwarantują zdobywanie przez studenta wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i kompetencji na poziomie gwarantującym profesjonalne i skuteczne poruszanie się w przestrzeni gospodarczej i społecznej.

4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,

Ewaluacja jakości kształcenia wg opinii studentów, przeprowadzana jest po zakończeniu każdego przedmiotu (nie rzadziej niż raz w roku akademickim) za pomocą anonimowej ankiety, w której studenci oceniają m.in. czy realizacja przedmiotu pozwalała na osiągnięcie efektów kształcenia zawartych w sylabusie; czy zajęcia odbywały się punktualnie i w pełnym wymiarze godzin, zgodnie z planem studiów; czy była możliwość kontaktu z wykładowcą w czasie ustalonym przez prowadzącego zajęcia; czy ocenianie było zgodne z podanymi kryteriami; czy zajęcia odbywały się w warunkach umożliwiających pełną realizację zakładanych efektów uczenia się (wszyscy studenci otrzymują ankietę). Zbiorcze zestawienie danych, opracowywanych w ramach poszczególnych instytutów, z przeprowadzonych ankiet ewaluacji zajęć - w formie sprawozdania Dyrektora Instytutu, dotyczącego danego nauczyciela akademickiego - przekazywane jest do Działu Kadr, gdzie jest przechowywane w aktach osobowych pracownika. W przypadku uzyskania przez nauczyciela sumy punktów 8 i mniej, konieczne jest przeprowadzenie hospitacji.

Analiza i wnioski z przeprowadzonej ankietyzacji są również składową corocznego sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia – Raportu ewaluacji jakości kształcenia w PWSZ w Lesznie.

5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów jest bardzo istotny. Podstawowym impulsem do doskonalenia programu studiów są przede wszystkim

głosy pracodawców, nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz studentów i absolwentów. Udział interesariuszy odbywa się w dwóch formach, tj. na drodze formalnej (spotkania Rady Pracodawców, Rady Studentów, Rady Absolwentów) oraz na drodze nieformalnej (rozmowy z nauczycielami oraz studentami). Każdy głos jest rozważany, dyskutowany oraz w miarę możliwości wprowadzany w życie przez właściwy Instytutowy Zespół zadaniowy.

6. Sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Jak dotąd nie miała miejsca żadna zewnętrzna ocena jakości kształcenia na kierunku. Niemniej jednak wszelkie ewentualne zalecenia, które zostaną sformułowane po ocenie programowej zostaną wdrożone ze skutkiem natychmiastowym.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom upracticznienia zajęć dydaktycznych, szczególnie realizowanej ścieżki dyplomowania. 2. Zajęcia prowadzone w formie studiów dualnych. 3. Kadra dydaktyczna prezentująca wysoki poziom naukowy i szerokie doświadczenie zawodowe. 4. Aktywna współpraca z otoczeniem zewnętrznym, szczególnie w zakresie tworzenia koncepcji kształcenia i realizacji procesu dydaktycznego. 5. Możliwość zapewnienia studentom indywidualnej organizacji studiów. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niechęć studentów do wyjazdów zagranicznych. 2. Zbyt duże obciążenie czynnościami administracyjnymi kadry dydaktycznej. 3. Coraz niższy poziom przygotowania ogólnego kandydatów na studia. 4. Niski poziom motywacji studentów do nauki.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szybki rozwój form i metod kształcenia na odległość. 2. Oczekiwania pracodawców związane z potrzebą upracticznienia procesu dydaktycznego. 3. Rozwój współpracy merytoryczno-metodycznej ze szkołami ponadpodstawowymi. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczny stopień finansowania uczelni zawodowych w zakresie rozwoju naukowego własnej kadry. 2. Silna konkurencja ze strony ośrodków akademickich Wrocławia i Poznania. 3. Problemy szkolnictwa ponadpodstawowego z jakością kształcenia i odpowiednim przygotowaniem kandydatów na studia. 4. Możliwe trudności z poszerzaniem bazy chętnych do współpracy pracodawców.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Leszno, dnia 30 sierpnia 2021 roku

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	41	32	37	38
	II	33	22	22	26
	III	27	38	32	31
	IV	-	-	-	-
Razem:		101	92	91	95

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018/19	46	24	56	30
	2019/20	47	31	43	22
	2020/21	42	34	46	27
Razem:		135	89	145	79

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/ 183 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	3180
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	117,26
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	100
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	44
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	35
Wymiar praktyk zawodowych	960 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁵

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język angielski	ćwiczenia	60/36	4
Konwersacje w języku specjalistycznym	ćwiczenia	30/18	1
Wprowadzenie do komunikacji zawodowej w języku niemieckim	ćwiczenia	60/36	4
Technologia informacyjna	ćwiczenia	15/9	1
Informatyka ekonomiczna			
Podatki	ćwiczenia	15/9	1
Systemy informacyjne w zarządzaniu MSP			
Pomysł na biznes i jego realizacja	ćwiczenia	45/27	3
Elementy ekonomii menedżerskiej	ćwiczenia	45/27	3
Zarządzanie ryzykiem	ćwiczenia	30/18	2
Zarządzanie zmianą			
Statystyka opisowa	ćwiczenia	15/9	1
Rachunkowość	wykład/ ćwiczenia	45/27	3
Podstawy marketingu	wykład/ ćwiczenia	60/36	4
Korespondencja	ćwiczenia	45/27	3
Gospodarka regionalna	ćwiczenia	30/18	2
Negocjacje	ćwiczenia	30/18	2
Badania marketingowe			
Komunikacja społeczna	ćwiczenia	30/18	2
Komunikacja interkulturowa			
Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. angielskim		90/54	8

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. niemieckim	laboratorium		
Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w j. angielskim	laboratorium	90/54	8
Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w j. niemieckim			
Podstawy prowadzenia biznesu w j. angielskim	laboratorium	45/27	4
Podstawy prowadzenia biznesu w j. niemieckim			
Psychologia stresu	ćwiczenia	30/18	2
Kwalifikowana pierwsza pomoc	wykład/ ćwiczenia	30/18	1
Fundusze europejskie	wykład/ ćwiczenia	45/27	3
Finanse MSP	wykład/ ćwiczenia	75/45	5
Rachunkowość elektroniczna MSP	laboratorium	60/36	4
Zarządzanie projektami finansowanymi ze środków Unii Europejskiej	ćwiczenia	30/18	2
Metody wyceny projektów gospodarczych	ćwiczenia	30/18	2
Rachunkowość zarządcza	ćwiczenia	15/9	1
Sprawozdawczość finansowa	wykład/ ćwiczenia	45/27	3
Analiza ekonomiczna MSP	ćwiczenia	30/18	2
Razem:		1170/7002	81

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁶

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Wprowadzenie do komunikacji zawodowej w j. angielskim	ćwiczenia	3	S/N	angielski	22/26
Wprowadzenie do komunikacji zawodowej w j. niemieckim	ćwiczenia	2/3	S/N	niemiecki	54/64
Komunikacja zawodowa w j. angielskim	ćwiczenia	4	S/N	angielski	22/26
Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. angielskim	ćwiczenia	5/6	S/N	angielski	27/23
Komunikacja w biznesie międzynarodowym w j. niemieckim	ćwiczenia	5/6	S/N	niemiecki	11/8
Podstawy prowadzenia biznesu w j. angielskim	laboratorium	5/6	S/N	angielski	27/23
Podstawy prowadzenia biznesu w j. niemieckim	laboratorium	5/6	S/N	niemiecki	11/8
Konwersacje i tłumaczenia	laboratorium	5/6	S/N	angielski	27/23

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

ekonomiczne w j. angielskim					
Konwersacje i tłumaczenia ekonomiczne w j. niemieckim	laboratori um	5/6	S/N	niemiecki	11/8
Etyka w biznesie w j. angielskim	wykład	1	S/N	angielski	17/0